

ÉLETTÜNK

XLIX. évf. 5. szám (49. Jg. Nr. 5.)

Az európai magyar katolikusok lapja

2017. május

AZ EVANGÉLIUM ÉLŐ CSATORNÁI

Ferenc pápa üzenete
a Tömegtájékoztató Világnapjára

Meg kell törni a negatív hírek örvényét, hogy helyet adunk a jó hírek logikájának. Így buzdítja Ferenc pápa a kommunikációban dolgozókat a Tömegtájékoztató 51. Világnapjára – melyet idén május 21-én ünneplünk – írt üzenetében, amelynek témája: „A reményt és a bizalmat kommunikáljuk korunkban”. A dokumentum arra ösztönzi a keresztény kommunikátorokat, hogy legyenek az Evangélium, a „Jó hír” „élő csatornája”, amely világgosságot gyűjt a történelem legdrámább helyeiben is.

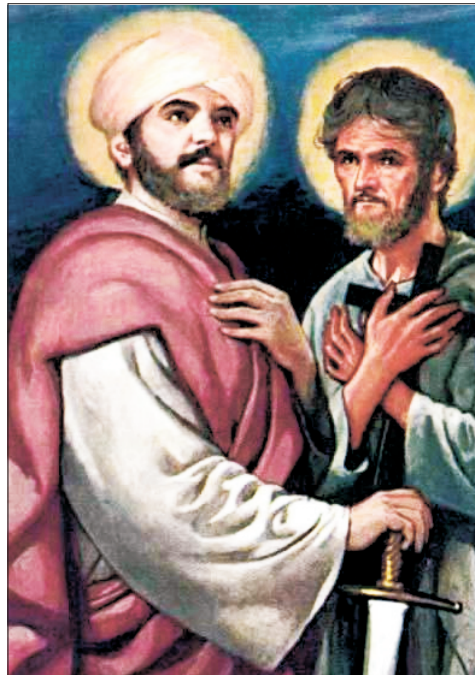
Előttérbe kell helyezni az építő jellegű kommunikációt, amely elutasítja az előítéleteket a másik irányába és elősegíti a találkozás kultúráját. Ferenc pápa mindenkit arra buzdít, aki a kommunikáció területén dolgozik, hogy törje meg az aggodalomkeltés ördögi körét, amely a negatív hírekre összpontosít és válassza ehelyett a jó hírek logikáját. Mindennap rengeteg információt „megörölnek”. A kommunikátorok feladata, hogy illatos és jó kenyeret kínáljanak az embereknek, akik az ő kommunikációjuk gyümölcséből táplálkoznak.

Ferenc pápa határozottan kiemeli, hogy emeljünk gátat a félelem spirálja elé, amely annak a szokásnak az eredménye, hogy a figyelmet a rossz hírekre összpontosítjuk. Természetesen nem arról van szó, hogy a félretájékoztatót mozdítsuk elő, amelyben figyelmen kívül hagyjuk a szenvedés drámáját, és arról sem, hogy naiv optimizmusba essünk, amelyet nem tud megérinteni a gonosz botránya. A Szentatya azt kéri, hogy lépünk túl a rosszkedv és a belenyugvás érzésén. Annál is inkább, mivel a fájdalom drámáját és a gonosz misztériumát könnyen látványossággá formálják.

Ebben az összefüggésben az üzenet javaslatot tesz arra, hogy nyitott és kreatív kommunikációs stílust keressünk, amely sosem kész arra, hogy főszerepet adjon a gonosznak, hanem felkínál megoldási lehetőségeket, ösztönözve a javaslatlétre és a felelős megközelítésre az emberekben, akiknek a hírt közli. A pápa felhívást fogalmaz meg, hogy korunk emberiségének a jó hír logikáját követő megfogalmazásokat kínáljunk fel. Kiemeli, hogy a valóságnak nincs egy félreérthetetlen jelentése. Minden valóságban attól függ, hogy kinek a nézőpontjából közelítik meg, milyen szemüvegen keresztül tekintünk rá. Melyik tehát a megfelelő szemüveg a valóság elmondásához? – teszi fel a kérdést Ferenc pápa a Tömegtájékoztató 51. Világnapjára írt üzenetében. A keresztények számára a valóság megfajlásának Jézus Evangéliumából, a Jóhírből kell kiindulnia.

Ez a jó hír, amely maga Jézus, nem azért jó, mert hiányzik belőle a szenvedés, hanem azért, mert a szenvedést is egy szélesebb összefüggésben éli meg. Krisztusban Isten szolidaritásá vált minden ember helyzete iránt.

(Folytatás a 2. oldalon)

szent Fülöp és szent Jakab
apostolok

Ünnepük: május 3.

Mint a többi apostol esetében, az evangéliumok és az Apostolok Cselekedetei csak szűkösen beszélnek Fülöpről és Jakabról is. Mind a négy apostolnévsor (Mk 3,18; Mt 10,3; Lk 6,14; ApCsel 1,13) megnevezi mindkettőjüket, Fülöpöt az ötödik, Jakabot, Alfeus fiát a kilencedik helyen.

Szent János evangéliuma szerint (1,44; 12,21) Fülöp a két apostoltestvérhez, Andrásához és Péterhez hasonlóan a Galileai-tó mellől, Betsaidából származott. A meghívás elbeszélésén kívül Szent János még három alkalommal emlékezik meg róla: a kenyérszaporításnál (6,5 sk.), Jeruzsálemben, amikor a pogányok látni akarták Jézust (12,21), és az utolsó vacsora történetében (14,8).

Későbbi hagyomány szerint Fülöp három, prófétai tehetséggel megáldott lányával együtt a kis-ázsiai Hierapoliszban élt, ott is halt meg. Az Apostolok Cselekedeteinek elbeszélése szerint Pál Cézáréában vendége volt Fülöp evangélikus diakónusnak, akinek volt négy prófétáló leánya. Ha ez a hír megbízható, akkor Fülöp apostolt korábban összetévesztették a hasonló nevű diakónussal. Az apostol egyébként a posztó- és kalapkészítők védőszentje. Ereklyéi Konstantinápolyon át Rómába kerültek. A Tizenkét Apostol bazilikájában tisztelik.

Jakabot, Alfeus fiát az apostolok névsorán kívül sehol sem említi meg az Újszövetség. Kérdéses, hogy azonosítható-e a „kisebb Jakabbal”, akinek anyját Márk Jézus keresztalálának tanúi között megnevezi (15,40). Az újabb katolikus szentírástudomány nincs meggyőződve arról, hogy azonos az Újszövetségben többször (Mk 6,3; ApCsel 1,14 stb.) említett Jakabbal, az „Úr testvérével”.

Ünnepnapjuk a római Tizenkét Apostol-templom felszenteléséhez kapcsolódik. Ezt a templomot 570-ben, május 1-jén szentelték föl, s ekkor ünnepelték a két apostolt, akinek ereklyéi ide kerültek. Mivel 1955-ben május elseje Szent József ünnepnapja lett, a legközelebbi szabad napra, május 11-re helyezték ünnepüket. 1969-ben ugyanilyen meggondolásból május 3-ra kerültek.

(Szentek élete)

ÜDVÖZÍTŐNK ÉDESANYJA

Írta: Kránitz Mihály

Május a legszebb hónap, mely a természet virágba borulását és a teremtés pompázatos, színes gazdagságát jelenti. Nekünk, katolikusoknak május Mária hónapja is egyben, és talán az sem véletlen, hogy anyák napja is erre a hónapra esik. Több okunk is van tehát arra, hogy hálát adjunk Istennek a tavasz legragyogóbb időszakában a teremtésért, valamint a mennyei és a földi édesanyáért egyaránt.

Az állat- és a növényvilág tavaszi megújulása a Krisztus által hozott megváltás kiteljesedését jelzi, valamint a boldogság utáni vágyakozásunk beteljesedését az Isten országában, ahol majd megszűnik a fájdalom és a halál, mert Isten lesz minden mindenben. Ezt az állapotot jövendőli meg az Úr: „Íme, újjáteremték mindent!” Ez az új ég és új föld üzenete, melynek visszfénye titokzatos módon már felfogható a teremtés jelenlegi állapotában is. (Jel 21,1–5)

Az Isten által megalkotott világnak, és benne az embernek a küldetése, hogy Isten szépségét tükrözze. A bűn miatt megsebzett világban ezt az eredeti épséget, tisztaságot és szépséget a Boldogságos Szűz Mária képviseli számunkra, aki az angyali üdvözléskor a szívébe és a testébe fogadta Isten Igéjét, és világra hozta az Életet. Így lett ő minden ember közül egészen kiemelkedő, a hit és a szeretet ösmintája és ragyogó példaképe. Ezért ő az egészen szép (totu pulchra es, Maria).

Máriát a mennyei Atya gondoskodása előre megóvta az áteredő bűn minden hatásától, ezért ő a büntelen, a szeplő nélküli, hogy a nagyszerű feladatot, amelyet kapott, teljesíteni tudja. A Szent Szűz egyszerre az Atya szeretett leánya, aki igenjével a Szentlélek szentélye, és anyja az Üdvözítőnek, az Isten Fiának. E rendkívüli kegyelmi ajándékok miatt ő messze fölötté áll minden mennyei és földi teremtménynek.

A Katolikus Egyház Máriát „anyjaként” tiszteli, a gyermeki ragaszkodás érzelmével. A Boldogságos Szent Szűz, Krisztus édesanyja, de fia, aki a világ üd-

vözítéséért vállalta a halált, a kereszttel álló anyjához így szól, rámutatva a szeretett tanítványra: „Íme, a te fiad!” A tanítványhoz pedig: „Íme, a te anyád!” (Jn 19,26) Mária tehát az emberek anyja, de főleg a hívőké. Ahogy a májusi esték a fénytől ragyognak, úgy ismerjük fel Mária szerepét az üdvösség rendjében. Belőle nemcsak az Isten Fia vette magára az emberi természetet, hogy megszabadítsa az embert a bűntől, hanem ő nagyon szoros kapcsolatban áll az Egyház tagjaival is, akikért úgy, ahogy egykor pünkösdi napján, most a mennybe felvett megdicsőült állapotában szüntelenül közbenjár és imádkozik.

Mi állandóan élvezzük Mária anyai oltalmának támogatását, hogy még bensőségesebben ragaszkodjunk az ő fiához, Jézus Krisztushoz, az egyetlen Üdvözítőhöz. Maga a Szentírás és a hívő lelkeség dicsérettel, tisztelettel és szeretettel akarja viszonzni ezt a gondoskodást. A lorettói litániában találjuk meg a Szent Szűz megszólításainak gazdagságát, melyek igazolják Isten magasztaló imájának kijelentését: „Boldognak mond engem minden nemzedék.” (Lk 1,48)

Mária élete ugyanakkor példa arra az anyai szeretetre, mely végső soron megtalálható minden édesanyában. Amikor az üdvösség hajnalán ő kimondja személyes döntését – „legyen nekem a te igéd szerint” –, egyúttal kifejezi készségét önmaga elajándékozására és az új élet elfogadására. Az anyaság különös kapcsolatban áll az élet titkával. Az anya számára a gyermek személy, akit a méhében hord.

(Folytatás a 2. oldalon)

VARGA LÁSZLÓT KAPOSVÁRI PÜSPÖKKÉ NEVEZTE KI FERENC PÁPA

Varga Lászlót, a Kaposvári Egyházmegye általános helynökét kaposvári megyéspüspökké nevezte ki Ferenc pápa Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén, az eddigi megyéspüspök lemondását elfogadva. Balás Béla az új püspök beiktatásáig apostoli kormányzóként vezeti az egyházmegyét.

Varga László 1956. augusztus 17-én született Tapolcán. Filozófiai és teológiai tanulmányait először a szegedi szemináriumban végezte, majd a budapesti központi szemináriumban folytatta. 1982. április 17-én szentelték pappá Tapolcán, miután az akkori Veszprémi Egyházmegyébe inkardinálódott. 1982 és 1987 között a várpalotai plébánia káplánja, majd Somogyfőszék plébánosa 1987 és 1993 között. A rendszerváltás után az egyházmegye átszervezésével 1993-ban átkerült a kaposvári új egyházmegyébe, és a megyeszékhely Szent Imre Plébániájának a vezetését bízták rá. Plébánosi tevékenysége megtartásával 2009 óta a püs-

Varga László kinevezett püspök

pöki hivatal irodaigazgatója, illetve 2013-tól az egyházmegye általános helynöke.

Az új megyéspüspök szentelése és beiktatása május 13-án, szombaton, 11 órakor lesz a kaposvári székesegyházban. MKPK Sajtószolgálat/Vatikáni Rádió

HITÜNK KÉRDÉSEI

A keresztény hit védelmezői (3.)

Antiochiai Szent Theophilosz nem a császárokhoz címezte apológiáját, mint Juszminosz, hanem egy öntudatos pogánynak, Autolükosznak, A szerző az apológiánál szokásosan kérdésekkel foglalkozik, beszél Istenről, a gondviselésről, a feltámadásról, a bálványimádás ellentmondásairól.

Autolükosz ezt kéri Theophilosztól: „Mutasd meg nekem Istenedet!” Erre Theophilosz: „Mutasd meg nekem emberedet. Mutasd meg magad, nem vagy-e házasságtörő, nem vagy-e parázna, kapzsi. Akik ilyenek, azoknak nem jelenik meg Isten, ha előbb meg nem tisztítják magukat minden szennytől”. A keresztények Istene nem ábrázolható szoborral, képpel. Szellemi, láthatatlan. Isten a törvényei szerint élő emberben látható meg. Autolükosz akkor tudja megközelíteni a keresztények Istent, ha megtér.

Az emberi kifejezőeszközök nem képesek Istent pontosan leírni: Isten formája elmondhatatlan, kifejezhetetlen, testi szemmel nem látható – mondja Theophilosz. Mérheterlen dicsőségében, nagyságában felfoghatatlan. Beláthatatlan fenségében, erejében hasonlíthatatlan. Felmérhetetlen bölcsességében, jóságában utánozhatatlan, jótékonyágában leírhatatlan. Ha fénynek mondanám, teremtménynek mondanám; ha értelemnek mondom, gondolatáról beszélek; ha hatalomnak mondom, uralmáról szölok; ha erejéről beszélek, tevékenységét fejezem ki; ha gondviseléséről beszélek, jóságáról beszélek.

A keresztények Istene szemlélhető az egész teremtésben. Theophilosz beszél arról, hogy Istent a teremtett világból fel lehet ismerni. Ez az ismeret azért nem teljes, mert a világ nem képes Istent teljes nagyságában tükrözni. Theophilosz a keresztiséget ajánlja Autolükoszhoz, hogy nagyobb istenismerethez juthasson.

Theophilosz a hit és tudás egymáshoz való viszonyát is ismerteti. A filozófusok a hitet (píszisz) egyenértékűnek tartották a véleménynel, az elmélettel. A pogányok a hitet véleményként értelmezték. Autolükosz hitetlenkedésére Theophilosz így válaszol: „Miért nem hiszed? A hit minden dolgot megelőz! Melyik földműves arathatna, ha előbb a magot nem bízna a földre? Ki szelné át a tengert, ha előbb nem bízna magát a hajóra és kormányosára? Melyik tudományt tanulna meg bárki is, ha nem bízna magát tanítóra? Autolükosz magatartása kritikus a pogány vallásossággal. Azt elhiszi, hogy az emberi kéz által alkotott bálványok istenek, de képtelen hinni abban, hogy Isten teremtő, és őt is formálhatja – mutat rá Theophilosz.

Theophilosz a teremtésről leszögezi: Isten a semmiből teremtett. Nem szükségéből teremtett, teremtésére nem szo-

rukt rá. Isten az embert arra teremtette, hogy őt megismerje. A világot pedig az ember számára adta.

Antiochiai Szent Theophilosz volt az első keresztény író, aki a Szentháromságra a triasz (= hármasság) kifejezést alkalmazta.

Athénagorasz hitvédőről keveset tudunk. Két írását ismerjük. Apológiája a keresztények védelmében 180 körül keletkezett. Kérvényként (Preszbeia) terjesztette az uralkodók elé védőiratát, melyben azt kérte, hogy a keresztényeknek is ugyanazokat a jogokat adják meg vallásuk gyakorlásához, mint amelyeket a birodalom többi népe élvez. Cáfolja a keresztények ellen felhozott szokásos vádak (ateizmus, fajtalanság). Majd kifejti a keresztény hit tartalmát. Amikor a keresztények hitéről ad számat, bizonyítania kell a sokistenhit tarthatatlanságát. Hangja határozott, komoly, de sohasem bántó. Nem ügyvédként, hanem filozófusként beszél.

A pogány vallás és kereszténység közötti alapvető különbség az egy Istenbe vetett hit – fejti ki. Isten a világ teremtője, Ő maga nem keletkezett. A költők és filozófusok sejtettek valamit róla. A helyes istenfogalom tanúiként idézi a Szókratész előtti filozófusokat. A keresztények által vallott Isten tanúi a próféták, akik a Lélek erejében szóltak mind Istenről, mind Isten dolgairól. Athénagorasz is Isten kezdetnélküliségét, világfelettségét emeli ki. Ha a keresztény istenfogalom meggyőző, az következik belőle, hogy a keresztények áldozata az egyetlen méltó áldozat, a pogány áldozatokra pedig nincs szükség.

Ecseteli a keresztények életmódját, szól az örök életbe vetett reményükről, a feltámadásba vetett hitükről. Ebben a keresztény remény igazolását adja. A feltámadás hitét értetlenül nézték a pogányok, és hiábavaló reménynek tűnt szemükben. A teremtő Isten alkotta természetben az élet mellett természetes adottságnak gondolták a halált is. Mivel a lélek halhatatlanságát ugyanúgy természetesnek vették, mint a test halandóságát, s az ember halál utáni sorsát a lélek sorsával azonosították, számukra tökéletesen fölöslegesnek tűnt a test feltámadásáról beszélni. Sokan ellentmondást láttak a teremtő Istenbe vetett hit és a feltámadás reménye között. Úgy érveltek: ha egyszer Isten halandónak teremtette az embert, minek akarná feltámadását? Miért nem teremtette akkor eleve halhatatlannak?

elhunyt szüleinket sem, a már a mennyei Atyához hazatért édesanyainkat sem, akik addig, míg újra nem találkozunk, imáikkal segítenek minket.

Májusban a természet szinte pazarló gazdagsága, a Boldogságos Szűz Mária égi anyai mivoltának tisztelete, és a saját emberi családjában az édesanya pótolhatatlan szerepének elismerése nyilvánul meg. Az anyai szív gyermekei iránt érzett szeretetében Krisztus és az Egyház szeretszövetsége tükröződik. Ebben nemcsak a nőknek, hanem minden hívőnek követendő példája Mária, aki a hitben, a szeretetben és Fiával, az Üdvözítővel való tökéletes egységben az egész Egyházat megelőzi. Ha ezt a titkot a szívünkbe fogadjuk, akkor közösen szólíthatjuk meg mennyei édesanyainkat az ősi ének szavaival: „Ó, tudjuk: május estelén az égben is több lesz a fény, s zengőbb az angyalok dala: Ó, üdvözlégy, Mária!” □

Athénagorasz először Isten mindenhatóságának szempontjából veti fel a kérdést: Isten nem tudja, vagy nem akarja az elemekre bomlott test újraegyesítését?

A legalapvetőbb kérdés azonban az, mondja, hogy van-e az embernek valamilyen rendeltetése, avagy létét hiábavalónak kell tekinteni? Továbbá: az ember saját hasznára, vagy más valami hasznára jött létre? A fajfenntartásban felfedezhető a megmaradásra való törekvés. A test megmaradásra való törekvésében Athénagorasz a halhatatlanságra való törekvést látja. Ha a test nem is halhatatlan, mint a lélek; mégis a halhatatlanságra irányul. Az ember léte nem lehet hiábavaló, mert az isteni bölcsesség nem hoz létre hiábavaló dolgokat. Ha Isten nem a saját hasznára, nem is valami más, alacsonyabb rendű lény kedvéért alkotta az embert, akkor arra teremtette, hogy az ő teremtésben megnyilvánuló jóságát és bölcsességét szemlélje. Semmiképpen sem azért hozta létre, hogy rövid idő után kioltsa életét. A feltámadás az élet változásai között a legvégső. A feltámadás hite így megfelel mind Isten akaratának, mind az ember természetének, hiszen feltámadás nélkül beteljesületlen maradna. Továbbá, ha az ember boldogságra rendelt lény, és földi életében nem lenne boldog, akkor is értelmetlen lenne az élete.

Athénagorasz az Atya, Fiú, Szentlélek egységét tanítja. A Niceai Zsinat előtti szentháromságtannak fontos tanúságtéveje. Apológiájában írja: „Hogy istentelene nem vagyunk, azt eléggé igazoljuk azzal, hogy az egy, keletkezés nélküli, örök és láthatatlan, mérhetetlen, csak értelemmel és ésszel felfogható Istent valljuk. Isten Fia az Atya Igéje (Logosz) A Fiú az Atyában van, az Atya pedig a fiúban a Lélek egységében és erejében. A prófétai Lélek is alátámasztja tanításunkat: »Az Úr teremtett engem útjai kezdetén műveire« (Példabeszédek k. 8,22). S valóban, maga a prófétai megnyilatkozásokban működő Szentlélek mondja őt Isten kiadásának. Kiárad és visszatér, mint a napsugár.” (10. fejezet)

A keresztény teológia történetében Athénagorasz az első, aki Isten létét, egyetlenségét, az Atya Fiúval és Szentlélekkel való egységét észérvekkel bizonyítja.

Gaál Jenő SVD

AZ EVANGÉLIUM...

(Folytatás az 1. oldalról)

Ferenc pápa Izajás prófétát idézi: Ne félj, mert veled vagyok. Ez Isten vigasztaló szava, aki öröktől fogva bevonja magát népe történetébe. Ebből születik meg a remény, a világosság, amelynek következtében a történelem minden újabb drámája egy lehetséges jó hír helyzetévé válhat attól a pillanattól kezdve, hogy a szeretet mindig utat talál a közlésre. A pápa ezáltal a hangsúlyt a képek és a metaforák fontosságára helyezi annak érdekében, hogy Isten országa aláztos erejét kommunikáljuk, ahogy Jézus tette a parabolákkal. Ma is a képek, sokkal inkább, mint a koncepciók kiváltságos útjai a Krisztusban levő új élet hirdetésének.

Ferenc pápa továbbá felhívja a figyelmet, hogy az Isten országába és a húsvét logikájába vetett bizalom járja át kommunikációnk módját. Ez a bizalom képessé tesz minket, hogy meglássuk a minden történet valóságában és a minden személy arcában jelen levő jó hírt. A Lélek ma is folytatja az Isten országa iránti vágy elvetését bennünk a számos élő csatornán keresztül, vagyis ezeken a személyeken keresztül, akik hagyják, hogy a Jó hír vezesse őket a történelem drámájában és mint világitótornyok állnak e világ sötéttségében – zárja üzenetét Ferenc pápa a Tömegtájékoztató 51. Világnapjára.

(Vatikáni Rádió)

IMASZÁNDÉK

Májusra

Az afrikai keresztényekért, hogy a kiengesztelődés, az igazságosság és a béke prófétai tanúságtételét tegyék az Irgalmas Jézust utánozva.

Ferenc pápa 2015. november 25. és 30. között Afrika három országában tett apostoli látogatást. Az útról hazatérve a Szent Péter téren tartott általános kihallgatást, melyen összefoglalta, értékelte afrikai tapasztalatait.

A pápa beszédében végigjárta újra afrikai útjának állomásait, amelynek során három országot látogatott meg: Kenyát, Ugandát és a Közép-afrikai Köztársaságot.

Kenya olyan ország, amely jól mutatja korunk globális kihívását: hogyan őrizzük meg a teremtett világot, átalakítva a fejlődési modellt, hogy egyenlő legyen, befogadó és fenntartható. Mindez megmutatkozik Nairoiban, Kelet-Afrika legnagyobb városában, ahol egytől van a gazdagság és nyomor... de ez botrány! És nemcsak Afrikában: itt is, mindenhol. A gazdagság és a nyomor együttélése botrány, az emberiség szégyene! – szakította meg beszédét spontán szavakkal a pápa.

Nairoiban található az ENSZ környezetvédelmi székháza, amelyet Ferenc pápa is fölkeresett. Kenyában találkozott a vezetőkkel és a diplomátakkal, de a lakossággal is. Találkozott a különböző keresztény felekezetek és más vallások vezetőivel, a papokkal és a szerzetesekkel, de főként sok-sok fiatallal. Minden alkalommal arra bátorította őket, hogy becsüljék meg az ország kincseit: természeti és lelki gazdagságát, amelyet a föld erőforrásai, az új nemzedékek és azok az értékek alkotnak, amelyek a nép bölcsességét formálják. Ebbe a drámaian aktuális környezetbe vitte el Ferenc pápa a feltámadt Jézus reményének szavát: „Legyetek erősek a hitben. Ne féljete!” – ez volt látogatásának mottója. Olyan szó ez, amelyet nap, mint nap sok-sok egyszerű ember megélt méltóságteljes tartással. Olyan szó, amelyről tragikusan és hősiesen tettek tanúságot azok a fiatalok, akiket a garissai egyetemen gyilkoltak meg április 2-án csak azért, mert keresztények voltak. Vériük a béke és a testvériség magva Kenya, Afrika és az egész világ számára.

Ugandába az ottani vértanúk szenttéavatásának ötvenedik évfordulója alkalmából látogatott el Ferenc pápa. Innen az utazás mottója: „Tanúim leszek”. Ez feltételezi a közvetlenül megelőző szavakat, vagyis hogy „megkapjátok a Szentlélek erejét”, mert Ő lelkesíti a missziós tanítványok szívét és kezét. A Szentatya megállapította, hogy egész ugandai látogatását a Szentlélek ösztönözte tanúságtétel buzgalma jellemezte. Tanúságtétel a katekéták szolgálata, amit megköszönt és bátorított a pápa, és amibe gyakran a családtagokat is bevonják. Tanúságtétel a szeretet, amit a pápa kézzel tapinthatott a nalukolongói karitás-központban, de ami sok közösséget és társulatot vezérelt elkötelezett szolgálatukban a szegényebbek, a fogyatékkal élők és a betegek iránt. (Itt Ferenc pápa megjegyezte, hogy van még a tanúságtevőknek egy csoportja, de róluk később lesz szó)

Tanúságtétel a fiatalok is, akik a nehézségek dacára is őrzik a remény ajándékát, és igyekeznek az Evangélium szerint élni, nem pedig a világot követni, vagyis árral szemben úsznak. Tanúk azok a papok, szerzetesek és szerzetesnők, akik napról napra megújítják teljes igenjüket Krisztusnak, és örömmel szentelik magukat Isten szent népe szolgálatának. A tanúságtételek sokfélesége, melyet ugyanaz a Szentlélek mozgog kovász az egész társadalom számára, amint azt jól mutatja Ugandában az AIDS-elleni harc és a menekültek befogadása terén végzett hatékony munka.

(Folytatás a 4. oldalon)

ÜDVÖZÍTŐNK...

(Folytatás az 1. oldalról)

Egyedülálló kapcsolata van a fokozatosan fejlődő új emberrel, és így valamilyen kapcsolatban áll azzal a szövetséggel is, melyet Isten kötött az emberiséggel Isten anyjának anyasága révén. Az édesanya a család tüzhelye, s az édesapa tevékeny jelenléte is hatással van a gyermekek jellemének alakulására. Az édesanyának azonban sajátos küldetése van a családban a szívek-lelkek közösségének, az egyetértésnek a kialakítására, s a gyermekek nevelésében a ráeső rész teljesítésére.

Május hónap jó alkalom arra is, hogy köszöntsük, és köszönetet mondjunk édesanyáinknak, azért hogy a világra hozott, a sok-sok aggódásért és a szenvedésért, melyet nőként gyakran jobban el tud viselni, mint a férfi. Ne felejtjük el

„EZ A TÖRTÉNELMI ÖSSZEFOGLALÓ KÍVÁNCISÁGBÓL SZÜLETETT”

Cserháti Ferenc püspök a Pázmáneumban is bemutatta új könyvét

Cserháti Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök Magyarok a bajor fővárosban című, a METEM Kiadó gondozásában nemrég megjelent kötetét München után Bécsben is bemutatta március 22-én, a Collegium Pázmáneum dísztermében. A rendezvényre, amelyet Varga János rektor meghívására közvetlenül a Mindszenty József bíboros-hercegreprímás születésének 125. évfordulója alkalmából bemutatott ünnepi szentmise után tartottak, a szerzőt Zombori István történész-muzeológus, a könyv kiadói szerkesztője és Szabó Csaba egyháztörténész, a Magyar Nemzeti Levéltár főigazgató-helyettese is elkísérte.

Cserháti Ferenc hosszú éveken-évtizedeken keresztül Münchenben élt, szolgált és látta el különböző németországi megbízatásait. Most megjelent, 446 oldal terjedelmű munkájáról így vall: „Ez a történelmi összefoglaló kíváncsiságból született. Meg akartam ismerni elődeimet, a magyar lelkipásztorokat és híveiket Münchenben. Aztán hobbiból, szórakozásból és hasznos időtöltésből is született, legtöbbször késő esti órákban, televízióban sem lelve érdekesebb műsort, éjfélutáni lefekvés előtt, éveken keresztül, jó másfél-két évtizeden át. (...) Eleinte eszem ágában sem volt történelmet írni. Csupán jegyzeteket akartam készíteni a magam részére. Később rögzíteni akartam, ami rögzíthető a müncheni magyarokról, papokról és hívekről, az Egyházban és az Egyház közelében. Össze akartam állítani lelkészelődeim névsorát.”

Zombori István történész-muzeológus, a Historia Ecclesiastica Hungarica Alapítvány (HEH) kuratóriumi tagja Bécsben is elmondta: a Magyar Egyháztörténeti Enciklopédiái Munkaközösség (METEM) 1988-ban azzal a céllal jött létre, hogy egy a magyar Egyház ezeréves történetét átfogó és az Egyház alapegységét, a plébániát figyelem középpontjába állító mű összeállítását hozza létre. A Magyar Egyháztörténeti Enciklopédiába az ezeréves múlt valamennyi parókiáját fel akarják venni. Az időközben születő eredmények publikálására évkönyv jelleggel létrejövő Magyar Egyháztörténeti Vázlatok ma folyóiratként működik, évente két kötetben, négy számban jelenik meg és már a harmincadik évfolyamához érkezett. A METEM Könyvek sorozat a terjedelmesebb munkáknak: életrajzoknak, tanulmányköteteknek, monográfiáknak nyújt lehetőséget a megjelenésre; ebben eddig kilencven kötet látott napvilágot, köztük a Magyarok a bajor fővárosban című munka. Az Ecclesia Sancta sorozat a külföldi egyházak összefoglaló történetét bemutató köteteket tartalmazza, rendszerint valamely jelentős kiadvány fordítása révén; ebben eddig mintegy tíz kötet jelent meg. A sorozaton kívül mindez ideig közel száz kötet látott napvilágot – vagyis a HEH kiadványai összességében megközelítik a háromszázat. Mindezen munkálkodás során újraindulhatott a magyar egyháztörténeti kutatás – tájékoztatott Bécsben Zombori István. Hozzátette: vallási és felekezeti megkülönböztetés nélkül az ezerszáz éves magyar múlthoz kötődő egyháztör-

Könyvbemutató a Pázmáneum dísztermében

ténet bármilyen témájának közlését feladatuknak tekintik.

A Magyarok a bajor fővárosban című kötet tartalmából Cserháti püspök a bécsi könyvbemutató leginkább a Mindszenty József bíborossal kapcsolatos emlékeket idézte fel, köztük az 1972. január 8-i, általa „a Pázmáneum megszállásának” nevezett eseményt, amikor a müncheni cserkészek röviddel a hercegreprímás odaköltözése (1971. október 23.) után meglátogatták és újévi műsorral köszöntötték őt az osztrák fővárosban. Cserháti Ferenc szolt arról is, hogy a bíboros első nyugat-európai útja Bécsből 1972. május 20-án Münchenbe vezetett, ahol Döpfner bíboros vendége volt, majd 1974-ben ismét meglátogatta a müncheni magyarokat.

Szabó Csaba történész, a Magyar Nemzeti Levéltár főigazgató-helyettese Bécsben elmondta: az olvasó elsősorú történelmi munkát tart a kezében, műve összeállításakor a szerző hiteles adatokra, levéltári, plébániái és magániratokra, levelezésekre, visszaemlékezésekre és a szakirodalomra támaszkodott. Rendkívül gazdag jegyzetapparátus segíti az olvasót az értelmezésben és igazolja a könyv lapjain szereplő állításokat. „A szerzőt dicséri az élvezetes, szépirodalmi stílus és az alaposság, a kiadót az igényes tipográfia” – jegyezte meg Szabó Csaba. A könyvben részletesen bemutatott fél évszázadot így jellemezte: az is a magyar történelem, a magyar emigráns történelem, a magyar katolikus Egyház történelme a létezett szocializmus időszakában. „Münchenben így építkezett az emigráns katolikus magyarság. Számvetés is a könyv. Mindenképpen üdvözlendő lenne, ha Bécsben is elkészülne egy hasonló visszaillesztés” – tette hozzá a történész.

Az est folytatásában a könyv dedikálására és a vendégekkel folytatott kötetlen beszélgetésre is lehetőség nyílt, amellyel éltek is a nagyszámú érdeklődők.

Varga Gabriella
KCSP-ösztöndíjas

IMÁDSÁG SZENT RITÁHOZ

Szent Rita, Isten csodákkal tüntetett ki téged. Te részesültél abban a ritka kegyelemben, hogy kétségbeesítő helyzetekben különleges szószólónk és segítők vagy. Erős bizalommal térdelek előtted, együtt érző szeretetedre hagyatkozva, hogy segítségedet kérjem jelen nagy szükségemben. Légy részvétellel irántam! Gyarló imámat vidd Isten trónja elé, és buzgó közbenjárásod által nyerj meghallgatást kérésemben! Járj közben értem Jézus Szentséges Szívénél! Ígérem, hogy egész életemben hirdetni fogom az Úr hozzánk lehajló, minket átölelő szeretetét és a te közbenjáró jószágodat.

Szent Rita! Te csodálatosan részesültél Urunk Jézus Krisztus kinszenvedésében. Közbenjárásod által nyerd meg nekem, hogy az élet szenvedéseit megadásal viseljem és pártfogolj minden szükségemben! Amen.

A KERESZTÉNY EGYSÉG REMÉNYE

Erdő Péter bíboros találkozása Bartholomaiosz ökumenikus pátriárkával

Bartholomaiosz ökumenikus pátriárka meghívására március 4-én Isztambulba utazott Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek. A főpásztor visszaérkezése után a Magyar Katolikus Rádió az alábbi nyilatkozatot adta.

– Az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsának küldöttségével hárman utaztunk Isztambulba. Egyrészt Bartholomaiosz pátriárka hívott meg minket, hogy vegyünk részt az ortodoxia ünnepén a pátriárkai székesegyházban a liturgián, ahol püspököt is szentelt, mégpedig New York számára. Utána alkalmunk volt megbeszélést folytatni vele, később pedig meglátogattuk a városban lévő katolikus közösségeket is: egyrészt a minoriták Szent Antal-templomát, másrészt pedig meglátogattuk a székesegyházat is. Részen a helyi püspökkel, részint pedig az iskanderi apostoli vikárius úrral tudtunk megbeszéléseket folytatni, aki most éppen Isztambulban tartózkodott. Velünk volt egyébként a program nagy részében a török püspöki kar elnöke, Zekian érsek úr is, aki a törökországi örmény katolikus közösségnek a feje.

– *Ez utóbbi találkozások kifejezetten katolikus közegben történtek. Bartholomaiosz ökumenikus pátriárka viszont az ortodoxiának a pátriárkája, az ő patriarkátussága miként jelent egyetemességet? Ez primus inter pares-t jelent a többi ortodox egyházi vezető között?*

– Igen. Nem csak a többi patriarkátus, de a többi önálló egyház, például a ciprusi és más nem pátriárkával, de önálló primással rendelkező egyházak felett joghatósága nincsen, viszont például ő az, aki összehívta a pánortodox szinódust. És ő az, aki a tiszteletbeli elsőséget gyakorolja. Ezért nagyon fontos a szerepe például a katolikus–ortodox fórumnak a szervezésében is, amit Európában most már jó pár éve rendszeresen megrendezünk. Ez a folyamat pedig folytatódik tovább, és ennek a témáját, ennek a színelhelyét is, pontosítani fogjuk. Az ő szava, az ő jelenléte és részvétele szimbolikus garanciát jelent a többi ortodox egyház számára és bátorítást a részvételre.

– *Ez a katolikus–ortodox fórum legutóbb Párizsban volt. Ezen részt vett bíboros úr, de ettől függetlenül, hogy a kapcsolataink Bartholomaioszsal és az ortodoxiával kiválóak, mondhatjuk ezt a Magyar Katolikus Egyház vonatkozásában.*

Az álláspontok közel állnak egymáshoz

– A Magyar Katolikus Egyház vonatkozásában különösen, hiszen ő az, aki 2000-ben a Szent István-bazilika előtt az ortodox egyház számára is szentelt avatta Szent István királyunkat, és többször is járt Magyarországon, s mindig a legnagyobb barátsággal és szeretettel viseltette a magyar egyház iránt. (...) Most nyáron is várjuk őt szeretettel, és bízunk benne, hogy részt tud venni az augusztus 20-i Szent István-ünnepségeken is. (...)

– *Amikor ökumenéről beszélünk, – bár ő ökumenikus pátriárka – mégis kevésbé az ortodoxiára, mint inkább a protestáns egyházakkal folytatott együttműködésre, tárgyalásokra gondolunk. De tágabb értelemben ezek a gesztusok, ezek a találkozások is valamiképpen hozzájárulhatnak a keresztény egység reményéhez?*

– A reményéhez is, meg az építéséhez is. Ugyanakkor azonban tudjuk azt, hogy ez nem pusztán emberi mű. Mi kötelesség vagyunk fáradozni érte, de ha megvalósul, az a Szentlélek ajándéka lesz. Tehát nem lehet egy menetrendet felállítani és azt mondani, hogy ekkorra pedig ezt és ezt fogjuk elérni. Úgyhogy azt hiszem, hogy itt a testvéri szeretet és a bizalom az erősödése és fejlődése legalább olyan fontos, mint a teológiai párbeszéd. Egyébként éppen katolikus és ortodox részről a teológiai álláspontok rendkívül közel állnak egymáshoz.

**Magyar Katolikus Rádió/
Esztergom-Budapesti Érsekség**

EURÓPA ISMÉT MEGTALÁLJA A REMÉNYT

Ferenc pápa fogadta az EU állam- és kormányfőit

Ferenc pápa március 24-én kihallgatáson fogadta az Európai Unió állam- és kormányfőit a Római Szerződés, vagyis az Európai Gazdasági Közösséget és az Európai Atomenergia Közösséget létrehozó Szerződések aláírása 60. évfordulójának előestéjén. A pápa megállapította, hogy a Szent-szék szeretettel van az általuk képviselt országok és egész Európa iránt, amelynek sorsához, a Gondviselés rendelkezése folytán elválaszthatatlanul kapcsolódik.

A Szentatya beszéde első részében felidézte a 60 évvel ezelőtti egyedülálló történelmi napot, amelynek emlékezete kapcsolódik a ma reményeihez és az európai népek elvárásaihoz: folytassák megújult lendülettel és bizalommal az 1957. március 25-én megkezdett utat.

Az alapító atyák szándékát felelevenítve Ferenc pápa megállapította: a Római Szerződés aláírásakor tudatosan életre hívták azt a politikai, gazdasági, kulturális, de főleg emberi valóságot, amelyet ma Európai Uniónak nevezünk. Az alapító atyák ma arra emlékeztetnek bennünket, hogy Európa nem betartandó szabályok összessége, hanem élet, olyan felfogás, amely az embert transzcendens és elidegeníthetetlen méltóságából kiin-

dulva szemléli. Azért választották az egyetemességre hivatott Rómát a szerződés aláírásának helyéül, mert itt „vetették meg az európai civilizáció politikai, jogi és társadalmi alapjait”.

A kereszténység nélkül nem lehet megérteni a méltóság, a szabadság és az igazságosság nyugati értékeit. Szent II. János Pál megállapította: Európa lelke azért marad egységes, mert közös eredetén túl, azonos keresztény és emberi értékek kapcsolják össze. Ferenc pápa hangsúlyozta, hogy ezeket az értékeket és gyökereiket továbbra is meg kell őrizni, mivel ez adja meg a lehetőségét, hogy valóban laikus társadalmakat építsenek, amelyek mentesek ideológiai ellentétektől.

A pápa végül arra buzdította az Európai Unió vezetőit, hogy találják meg az új európai humanizmus útjait, ne féljenek hatékony döntéseket hozni, amelyek válaszolnak a személyek valódi problémáira és kiállják az idő próbáját. „Ceterum censeo Europam esse aedificandam” – ismételte meg Joseph Bech luxemburgi politikus 60 évvel ezelőtti mondatát, hozzáfűzve saját gondolatát: „Európa megérdemli, hogy felépítsék”.

(Vatikáni Rádió)

Gyerekeknek

NINCS LEHETETLEN

Jánost, a legjobb barátomat kisiskolás koromban ismertem meg. Egy osztályba jártunk, és bár sokszor az ilyen barátságok az iskola végeztével megszakadnak, mi azóta is szoros kapcsolatban maradtunk.

Ismeretségünk kezdetén, kisgyerekként az egész napot együtt töltöttük, tanítás után sem intettünk búcsút egymásnak. Később, már a gimnázium végéhez közeledve, a gyerekkori játszótársakból igazi barátok lettek. Akkor már sokat beszélgettünk komoly témákról, az élet nagy dolgairól. János nagycsaládban nőtt fel, négy testvére van. Talán épp május volt, az érettségire készültünk, amikor először említette nekem, hogy ha majd „nagy” lesz, ő is nagy családot, sok gyermeket szeretne.

Az egyetemi évek alatt, mivel más iskolában tanultunk tovább, kicsit eltávolodtunk egymástól, de egy-egy hétvégi napon így is el tudtuk mesélni egymásnak, hogy megy a sorunk. Egy ilyen alkalommal mutatta be a menyasszonyát, akivel már a közeleget esküvőjüket tervezték. Ahol aztán – nagy-nagy örömmre – én lehettem az egyik tanú. Mi mást is kívánhattam volna, mint mielőbbi gyermekáldást, hiszen tudtam, Jánosnak régóta ez a vágya.

Fiataloknak

JÉZUS A SZEKTÁK TANÍTÁSÁBAN (30.)

Az olasz szcientológusok azt állítják, hogy hisznek Jézus Krisztus szavában és üdvözítő üzenetében és hogy számukra a Biblia szent könyv. Aki azonban valamit is ismer a keresztény tanításból, az azonnal észreveszi, hogy nekik fogalmuk sincs Krisztus üdvözítő üzenetéről, vagy tudatosan más mondanak, mint amit hisznek. A fenti állításukhoz ugyanis hozzáfűzik, hogy pankonfessionálisok, ami azt jelenti, hogy minden vallást vallanak. Ez az állítás azonban összeférhetetlen az evangéliumokkal, amelyek szerint Jézus egyedül magát hirdette Útnak, Igazságnak és Életnek. Nincs tehát más út és igazság rajta kívül.

Hubbard kritikátlanul ismételte azt a fantázia-szüleményt, hogy Jézus fiatal korában Indiában járt, az indiai bölcsektől vette át tanítását, tőlük hallott a reinkarnációról. Hubbard az Úr tanítását világos és a keresztény is gyakorolt tételét, a megbocsátást alacsonyabb rendű és bírálható cselekedetnek tekinti és végül szentinté, a feltámadt Úr, a Krisztus nem is létezett. A szcientológia tehát összeegyeztethetetlen a kereszténységgel: nem egyház, nem is keresztény közösség, sőt még keresztény szekta sem.

Vallás-e a szcientológia?

Szerintük a szcientológia egy alkalmazott vallásfilozófia, amely egybeegyeztíti számos egyéb vallás és filozófia

Teltek a hónapok, elmúlt néhány év, de az áhított kisbabára még mindig csak vártak. János egy májusi beszélgetés alkalmával elárulta, hogy az orvosok megállapították: lehetetlennek tartják, hogy gyermekük szülessen. Hosszú csend következett a beszélgetésben, majd eszembe jutott egy régi szentkép, melyet a tárcámban hordtam. Áadtam Jánosnak. A kép Szent Ritát ábrázolta, aki a hagyomány szerint az egészen kilátástalannak tűnő esetekben is képes segíteni, s akit épp ekkor, májusban ünnepel az Egyház. Biztattam barátomat, hogy imádkozzon a feleségével Szent Ritához, aki már annyi lehetetlennek tűnő probléma megoldásában nyújtott segítséget. Szomorúan, de reménnyel telve búcsúztunk el.

Hogy a lehetetlenségek szentje segít-e vagy égi Édesanyánk, azt nem tudom, de a következő évben, a Szűzanya hónapjában, májusban megszületett Jánosék első kisbabája, akinek a Rita nevet adták. Azóta pedig még négy kistestvére érkezett...

Ha olyan helyzetbe kerülés, amely megoldhatatlannak, reménytelennek látszik, fordulj bátran imáiddal Szent Ritához! Semmi sem lehetetlen!

Kovács Péter

MEGEMLEKEZÉS MÁRCIUS 15-RŐL
MÜNCHENBEN

A müncheni magyarok március 11-én, szombaton emlékeztek meg az 1848–49-es forradalomról és szabadságharcról a Katolikus Egyházközség szervezésében. Az eseménynek a Katolikus Főiskola Campus temploma adott otthont. Védnöke a Müncheni Magyar Főkonzulátus volt.

Az ünnepi műsort Szarvas Erzsébet lelkipásztori munkatárs vezette és állította össze.

A rendezvény díszvendége Latorcai Csaba, a miniszterelnökség kiemelt társadalmi ügyekért felelős helyettes államtitkára volt.

Az ünnepség végigvezette a forradalom fontosabb pontjait és elkalauzolt minket a szomorú kimenetelig. A versek, amelyeket müncheni fiatalok szavaltak, igazán visszaadták március 15-e fontosabb eseményeinek hangulatát. A fellépők között voltak a müncheni ministránsok: Laenger Patrik, Oláh Carla, Gramling Olivér, Schwarzkopf David, Schwarzkopf Felix, Schneiderlin David, és a Hétvégi

Gyermekek és felnőttek együtt ünnepeltek

Magyar Iskola diákjai. A felnőttek közül verset mondott Lanner Katalin, Józsa Péter, Balogh Éva és Rogge-Solti Katalin. A zenei részben Drüen-Kiss Viktória és Kosztolányi Márta operaénekesek szerepeltek. Zongorán kísért Job Ilona. A rendezvény Tordai-Lejko Gábor főkonzul és Merka János plébános zárszavával, illetve a Szózáttal zárult.

A megemlékezést állófogadás követte, ahol a vendégek egy pohár bor és pogácsa mellett kötetlenül beszélgethettek.

Maronics Ilona Anna
KCSP ösztöndíjas

100 TEMPLOMI KONCERT

Apostoli áldásban részesítette Ferenc pápa Mága Zoltánt

A Vatikánban tartott április 5-i audienciáján apostoli áldásában részesítette Mága Zoltán hegedűművészt Ferenc pápa. A katolikus egyházfő személyes áldásával, és ölelésével köszönte meg a hegedűművész hosszú évek óta tartó, szegényeket segítő karitatív cselekedeteit, és a magyar nép ajándékként átadott, a pápai címerrel díszített mesterhegedűt. A magyar hegedűművész zenekarával mintegy tízperces rövid koncertet is adott Ferenc pápának.

A Szentatya megáldotta a Prima Primissima-díjas hegedűművészt hangszerét is, amellyel számos jótékony koncerten megszólaltatva szervezett gyűjtést és nyújtott segítséget emberek tízezreinek.

Mága Zoltán elmondta, Ferenc pápa az audienciáján elismerésének adott hangot, és szeretetteljes öleléssel köszönte meg a hegedűművésznek a szegényekért és a bajba került emberekért, a hátrányos helyzetű gyermekekért végzett áldozatos, jótékony cselekedetét. A Szentatya arra biztatta, folytassa tovább azt az utat, amely reményt és bátorítást, segítséget ad az embereknek.

„Büszke vagyok arra, hogy a Szentatya is hallott azokról a jótékony cselekedeteimről, karitatív koncertjeimről és misszióimról, amelyekkel az elmúlt évtizedekben segítettem a szegényeket, a rászorulókat. Abban a kiváltságos szerencsében lehettem részem, hogy XVI. Benedek pápa 2011-es áldása után Ferenc pápa is audienciáján is apostoli áldásban részesülhettem” – fogalmazott Mága Zoltán.

A Pro Caritate-díjjal is kitüntetett hegedűművész közölte: az előzetes tárgyalások és egyeztetések révén lehetősége nyílt arra, hogy a 2017. január elsején tartott Budapesti Újévi Koncertjén bejelentett újabb nagyszabású jótékonyági vállalkását, a második alkalommal meghir-

detett szintén 100 állomásos templomi jótékonyági koncertsorozatát a Vatikánból indíthatja útjára, és a karitatív missziószorozat ünnepi nyitókoncertjén várhatóan maga Ferenc pápa is jelen lesz.

Mága Zoltán azt mondta, „kimondhatatlanul boldog vagyok, mert a Szentatya személyes áldásával, biztató és dicséretteljes szavaival, szeretetteljes ölelésével lelkiileg megerősödve térhetek haza...” Hozzátette: „Az áldás, amit kaptam nemcsak engem és családomat, hanem Magyarországot, a határainkon belül és kívül élő teljes magyar nemzetet érte”

A hegedűművész köszönetet mondva Habsburg Eduárdnak, Magyarország vatikáni nagykövetének, illetve Veres Andrásnak, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnökének, hogy támogatták és közbenjártak a pápai audiencia megvalósulásában úgy fogalmazott: „a vatikáni audiencián Ferenc pápától kapott áldás újra megerősített abban a meggyőződésemben, hogy legyen bármilyen is a bőrünk színe, vagy legyen bármilyen identitásunk, Isten előtt egyforma, egyenrangú emberek vagyunk”.

Mága Zoltán hegedűművész április 7-én a Római Magyar Akadémián szervezett roma integrációs konferencián is felszólalt, majd aznap este szimfonikus zenekarával koncertet adott a római tudományos-kulturális intézetben. □

IMASZÁNDÉK

(Folytatás a 2. oldalról)

Utazása harmadik állomása a Közép-afrikai Köztársaság volt, mely a földrész szívében található, és tényleg Afrika szíve. Ez az úti cél volt a pápa eredeti szándéka, mivel az ország egy igen nehéz időszaktól szeretne kikeveredni, amelyet erőszakos konfliktusok jellemeztek, és amelyben a lakosság oly sokat szenvedett. Ezért döntött úgy a Szentatya, hogy egy héttel korábban ott nyitja meg az Irgalmasság szentéve szent kapuját, éppen Bangui-ban. Ez a hit és a remény jele volt a közép-afrikai nép számára és jelképezte minden afrikai népet, amelyik leginkább felemelkedésre

és vigaszra szorul. „Evezzünk át a tó túlsó partjára” - Jézus hívása a tanítványainak adta a pápai út mottóját a Közép-afrikai Köztársaságba. Atmeni a túlsó partra polgári értelemben azt jelenti, hogy magunk mögött hagyjuk a háborút, a megosztottságot, a nyomort, és a békét, a kiengesztelődést, a fejlődést választjuk. Ehhez azonban olyan átmenetre van szükség, amely az emberek lelkiismeretében valósul meg, viselkedésükben és szándékaikban – magyarázta a pápa.

Ezért találkozott az evangélikus és a muzulmán közösséggel, osztozva velük az imádságban és a béke iránti elkötelezettségben. A papokkal és a szerzetesekkel, de a fiatalokkal is együtt élte át annak örömet, hogy az Úr feltámadt és velünk van a csónakban, és Ő az, aki átvezet min-

ket a túlsó partra. Végül pedig az utolsó szentmisét említette a pápa Közép-Afrikában, a bangui stadionban András apostol ünnepén, ahol újból elkötelezték magukat Jézus követésére, aki a mi reményünk, a mi békénk, az isteni irgalmasság arca. Ez az utolsó szentmise csodálatos volt: az egész stadion zsúfolásig telt fiatalokkal. A Közép-Afrikai Köztársaság lakosságának több mint a fele kiskorú, 18 év alatti: ez ígéretes a jövőre nézve – mondta a pápa, aki beszédét rögtönzött szavakkal egészítette ki.

Beszélt a misszionáriusokról, azokról a férfiakról és nőkről, akik hátrahagyták hazájukat, mindenüket... „Bangui-ban találkozott egy apácával, olasz volt. Látszott rajta, hogy idős: Hány éves? – kérdeztem tőle. 81 – felelte. Az nem is sok,

kettővel több, mint én. Ez az apáca 23-24 éves kora óta élt ott, az egész életét ott élte le. És sokan vannak hozzá hasonlóak. Egy kislánnyal volt. A kislány pedig olaszul úgy hívta: nagymama. Az apáca pedig azt mondta nekem: Én igazából nem is idevaló vagyok, hanem a szomszédos Kongóból jöttem kenun ezzel a kislánnyal. Ilyenek a misszionáriusok: bátrak. (...) ápoló vagyok és tanultam itt egy kicsit, majd szülésznő lettem, a világra segítettem 3280 gyermeket – ezt mondta nekem. Az egész életét az életnek, mások életének szentelte. És hány és hány ilyen apáca van: szerzetesnők, papok, szerzetesek sokasága, akik arra áldozzák életüket, hogy Jézus Krisztust hirdessék. Jó látni ezt, szép” – mondta a pápa.

(Vatikáni Rádió)

AZ ÚJVILÁG KULCSA

A történet (szinte teljesen szellemi természetű) apai örökségem része. Apámra az egyik szereplőtől szállt – a javak öröklésének sajátos természete szerint. A történet szereplői: D. Gy. országgyűlési képviselő, egy öreg parasztember, közvetve, önhibáján és akarátán kívül, valamiféle katalizátorként Prohászka Ottokár püspök – és a Miatyánk. Színhely: New York, idő: 1927.

A történetet mesélő Képviselő a történet idején gyakran utazott Amerikába. Akkor már kitért Magyarországról a későbbi versben megénekeltek egy része. A Képviselő őket kereste föl, illetve érdekükben az amerikai kormány illetékes szerveit. Útja ilyenkor Pestről előbb Brémába vezetett. A pályaudvaron megvette a reggeli napilapot, amit aztán hajóra szállás előtt általában eldobott.

Alig távolodott a hajó a parttól, a Képviselő első útja a kapitányhoz vezetett. Végignézte az utaslistát, s rendszeresen megismerkedett az érdeklődését felkeltő személyekkel. A listán olykor magyar nevet is talált. Ezúttal egy békési öreg parasztemberét.

Az Öreg megörült a nem várt pártfogónak, hiszen a Képviselő eligazította őt a sosem próbált tengerjáró, a sosem próbált első osztály szokásrendjében. Az Öreg egyetlen fia után ment Amerikába. Felesége meghalt, magára maradt, a fia meg hívta, hívta. Pénzéé tette tehát azt a keveset, amije volt, s irányt az Újvilág. Egyszer legyen úr az ember: hát első osztályon.

A Képviselő megkedvelte a nyílt lelkű, kedves Öreget. Hívta is, keressék fel a fiával, míg ő is New Yorkban marad.

Föltűntek az Újvilág partjai, mindenkori csomagolt, készült a kiszálláshoz, amit útlevél és vámvizsgálat előzött meg. S esetenként még egy különös kontroll: olvasáspróba. Ekkoriban Amerika erkölcsi és szellemi nívója védelmében ádáz harc folyt az alkoholizmus és az irástudatlanság ellen. Ezt szolgálta (volna) a szesztilalom, s az a rendelkezés, hogy analfabéták nem vándorolhatnak be az Egyesült Államokba.

Az Öregnél minden rendben volt, már csak az olvasáspróba következett. A hivatalnokok elővették az ez alkalomra tartogatott magyar szövegüket, s az Öreg kezébe nyomták. Ő nézte, nézegette a papírt, keze kicsit remegett, aztán elkérte az egyik hivatalnok szemüvegét. Széttárta a karját, ami amerikaiul is azt jelenti: „sorry”... A hivatalnokok talán gyanút fogtak, sorra nyújtották szemüvegüket. Az Öreg komótosan mindet megpróbálta, s bámulatos nyugalommal visszaadta. „Sajnos, nem látok vele.” Ezt az egyre jobban aggódó Képviselő fordította a hivatalnokoknak.

S ekkor jött a nagy csapás. Vagy a szerencse? – e kettőt nem mindig könnyű megkülönböztetni az első pillanatban... Az egyik tisztviselő megpillantotta a közel kéthetes magyar újságot a Képviselő kabátzsebében. Kihúzta, s diadalmasan az öreg elé terítette. „Ezt látnia kell!” Ökölnyi betűkkel állt az első oldalon: „Meghalt Prohászka püspök”, s alatta ujjnyi vastag sorok, a gyászjelentés. Egyszerre sápadt el az Öreg és a Képviselő. A címet még csak megsúghatta, de a szöveget aligha. S ekkor jött a megváltó gondolat. „Papa, tudja maga a Miatyánkot?” – „Már hogy ne tudnám?” – „Akkor mondja...”

Az Öreg szépen, lassan, szemét a sorokon járta mondván az imádságot, orrán a Képviselő szemüvegével. Már mindketten sejtették, beimádkozta magát. Ott tartott, hogy „legyen meg a Te akaratom”, mikor a hivatalnokok főnöke, arcán halvány mosollyal összecsukta az újságot. S intett, hogy mehet. Minden rendben. Ahogy ott mondják: oké.

Kipke Tamás

MAGYAROK A BAJOR FŐVÁROSBAN

A közelmúltban beszámoltunk lapunk hasábjain a kanadai Calgaryban alapított Szent Erzsébet Egyházközség történetéről kiadott, számos fényképpel illusztrált albumról.

Most több mint 400 oldalas, részben színes, dokumentumértékű fényképfelvételekkel, név- és tárgymutatóval kiegészített monográfia jelent meg a müncheni magyar katolikus egyházközség múltjáról és jelenéről. Cserhádi Ferenc „Magyarok a bajor fővárosban” című kötetét a közelmúltban adta közre a Magyar Egyháztörténeti Enciklopédia Munkaközössége Budapesten. A szerző, a külföldön élő magyarok lelkipásztori el látásával megbízott püspök, alaposan ismeri a témát, mert mintegy két évtizeden át Münchenben élt és különböző feladatkörökben, így lapunk fellelős főszerkesztőjeként, majd Budapestre történt visszatérése előtt németországi magyar főlelkész-ként fáradozott a hit megőrzéséért és a nemzeti kultúra ápolásáért.

Most megjelent könyve is közvetve ezt a célt szolgálja: írásos dokumentumok és szóbeli visszaemlékezések segítségével bemutatni az alighanem legrégebb németországi magyar egyházközség igencsak jelenlém múltját és jelenét. Cserhádi Ferenc – mint egy számypróbálgatásként – 1988-ban, a témát behatóan ismerő, müncheni emigráns kultúrtörténész közreműködésével, „Jubileumi értesítő” címmel, német és magyar nyelven kiadott kötetben pillantott vissza a bajor fővárosban létesült magyar katolikus misszió történetére. Most megjelent könyve azonban távolról sem tekinthető a „Jubileumi értesítő” átdolgozott vagy kibővített változatának, ugyanis éppen az akkor megjelent kötet hiányosságai készítették a szerzőt arra, hogy

levél- és könyvtárakban fellelhető dokumentumokra támaszkodva és csupán ritka alkalmanként hivatkozva szóbeli tájékoztatásra, ellenőrizze a korábban közölt adatokat és dolgozza fel a müncheni katolikus egyházközség bő fél évszázados történetét.

Rövid bevezető után a „Magyarok a bajor fővárosban” című könyv, a második világháborút követő vatikáni rendelkezé-

A kötet borítója

sek menekültekre, illetve migránsokra vonatkozó intézkedéseinek alapján tagolódik. Az olvasó megismeri a németországi Vatikáni Misszió „Exsul familia” majd „Nemo est” korszakát, és ezáltal nyomon követheti, hogy a Szentek miként határozta meg az emigrációba kényszerült papokra és a fennmaradásukért oly gyakran élet-halál harcot folytató idegennyelvű egyházközségekre vonatkozó irányelveket. Mindez lehetőséget biztosít a szerző számára, hogy beszámoljon a müncheni „Patrona Hungariae” 1947 nyarán történt megalapításáról, amely gyakorlatilag meg-

A müncheni magyarok körében Cserhádi Ferenc püspök két alkalommal is népes közönség előtt mutatta be a könyvet. Képünk a Magyar Katolikus Misszió nagytértermében készült.

Vincze András

VÁLASZTÁS A TEMPLOMBAN

A háromezer osztrák katolikus plébánián választásokat tartottak. Március 19-ig kellett a 4,5 millió választójoggal rendelkező katolikusnak, aki betöltötte 16. életévét, mintegy 30 ezer egyházközségi képviselőt öt évre titkos választással megválasztani.

A megválasztandó képviselőknek is legalább 16 évesnek kell lenniük.

1987 óta a katolikusok 20-30 százaléka vett részt a választáson, legutóbb 2010-ben. Legutóbb a megválasztott képviselők 57

százaléka volt asszony, illetve lány.

A választás különböző módon zajlott. Van, ahol a hívek által javasolt képviselők névsorát a hirdetőtáblán hetekkel előbb megismerhették, sőt azok hetekkel előbb a szentmise után be is mutatkoztak, programjukat is ismertették. Másutt a választás napján mise után minden választójoggal rendelkező hívő jelöltet alkalmas személyt.

A választott képviselőtestület a II. Vatikáni

koronázta a bajor földre menekült piarista tanár, Rozsály Ferenc fáradhatatlan erőfeszítéseit magyar nyelvű lelkipásztori szolgálat létesítésére. A hívek értesítésére ősszel Rozsály Ferenc „Katolikus Élet” címmel rendszeresen megjelenő lapot is indított. Mindezt Mindszenty bíboros, de még a Bajorországban létesült Református és Evangélikus Lelkészi Hivatal is levélben elismeréssel méltatta. Cserhádi Ferenc könyvében bemutatja a közösségi élet további kibontakozását, az elsősorban és béralkalmazók felkészítésétől a húsvéti lelkipázkorlatokig. Az olvasó értesül arról is, hogy az évek során Münchenben élénk cserkészmozgalom fejlődött ki, hétvégi magyar iskola jött létre – éppen a szerző aktív közreműködésével –, 1984-ben megalakult a Szeniorok Klubja, a hívek rendszeresen zárandoklatokon vettek részt, majd a rendszer-váltást követően immár a hazai egyházi vezetők, valamint politikusok is előadásokra jöttek a katolikus misszió dísztermébe.

Könyvének megírásával a külföldön élő magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott püspök mintegy közkinccsé tette a müncheni magyar egyházközség küzdelmes sorát, amely azonban példaként tanúskodik a külföldre került magyarok zömének keresztény és nemzeti kultúrájuk iránti elkötelezettségéről is.

TORTOMA

A tortoma szó „besenyőül” őrhelyet jelenthetett. A Tortoma a Kovászna megyei Baróti-medecét környező hegyek között az egyik legszebb magaslat. Igaz, csak 701 méterrel emelkedik a tengerszint fölé, és vannak a közelben jelentősebb magaslatok, igazi hegyek, de erről a tetőről olyan jól belátható a környék, hogy valamikor kiváló őrhely lehetett.

Az Erdővidék központjában található Barót 2006-ban alakult meg a Tortoma Kiadó azzal a szándékkal, hogy a maguk eszközeivel – a könyvek által – vigyázzanak a környékre, a helyi értékekre, és hozzájáruljanak Székelyföld, Erdély jobb megismertetéséhez. A nevében is kifejeződik: szemmel tartják, óvják, védik és bemutatják, közkinccsé teszik az itteni értékeket.

De bármilyen jó is a kilátás az erdővidéki Tortomáról, aligha látni el onnan a Felvidéket. Az útvonaltervező szerint a mai Románia területén lévő erdővidéki Barót és a Felvidék kulturális központjának számító – mai Szlovákiában található – Kassa között több mint 650 kilométer a távolság. A két hely között az utazás – autóval – hozzávetőleg 9 óráig tart. Ezért is meglepő, hogy a legújabb Kassa-útikönyvet ez a baróti kiadó jelentette meg. A végeredmény szempontjából nem is fontos, miként találkozott, hogy került kapcsolatba a baróti Demeter László, a kiadó vezetője és a kassai Balassa Zoltán, a könyv szerzője. Bár a két város közötti kapcsolat már évszázados! A barótiak is büszkék az onnan indult jezsuita papra, Baróti Szabó Dávidra, aki tanult is, tanított is Kassán, és mint költő és nyelvújító részt vett – Kazinczy Ferenc és Batsányi János mellett – a Magyar Museum, az első igazán jelentős magyar nyelvű folyóirat szerkesztésében.

A Kassa nevezetességeit bemutató történelmi városkaútkönyvben – természetesen – helyet kapott a Baróti Szabó Dávid emléktáblájáról készült színes fotó is. De a szerző, Balassa Zoltán nemcsak azt mutatja be, amit a mai Kassán láthatunk, hanem azt is, amit már nem. Így például – maradványok a rendháznál és Barótinál – azt írja: „egykor falán egy díszes márványtábla hirdette: »Ebben a Házban, Hol Hajdan Királyok és Fejedelmek laktak, Hol hitvallók szenvedtek vértanúságot, hol Jézusita Tudósok munkálkodtak Istenért és Hazáért, Itt élt 1777-től 1797-ig Baróti Szabó Dávid; nála és vele együtt alapították 1787. november 13-án Kazinczy Ferenc és Bacsányi János a Kassai Magyar Társaságot és Első folyóiratukat a Magyar Museumot. Megjelölte a Kassai Premontrei Főgimnázium 1897–98. évi ifjúsága.«” Ugyanigy a látóvalok mellett a ma már nem látható kassai nevezetességekről is olvashatunk a könyvben. Például az egykor volt, 1873-tól 1964-ig létezett Schalkház Szállóról is, amely Felső-Magyarország legnevezetesebb szállodájának számított, amely a város kulturális életének központja volt, amelynek hangversenytermében Kodály Zoltán, Bartók, Béla, Dohnányi Ernő is koncertezett, és ahol Salkaházi Sára szociális nővér született. Leírja a szerző a nyilasok által kivégzett Sára névváltoztatásának magyarozatát, röviden utal a család történetére is, és felhívja a figyelmet a boldoggá avatott nővér szobrára is, amely a dombon látható.

Minderről bővebben a Tortománál megjelent könyvben és a helyszínen...

Filip Gabriella

Rosdy Pál

ÉPÍTSÜK MI IS ISTEN ORSZÁGÁT!

Az Augsburgi Magyar Katolikus Misszió bemutatkozósa

„Oly sok menekült, kitelepült és kitelepített magyar volt akkor Németország és Ausztria területén, hogy a Szentatya által Németországba kiküldött III. Vatikáni Misszió vezetője, Carolus Chierle érsek a két ország területén élő római katolikus magyarok (egyháziak és világiak, tehát a katonalelkészek is) eljárójává, egyben a magyarok apostoli delegátusává 1946. január 1-jével Kótai Zoltánt nevezte ki” (www.taborilelkesz.hu/rovatok/tortenelem/magyar_nephadsereg/info). A fent írt bevezető okán az Augsburgi Misszió és annak első formái már közvetlenül a második nagy világháború után kezdtek el szerveződni. Sokan a háború után már nem tértek vissza az oroszok által megszállt Magyarországra, hanem Németországban maradván várták, hogy javuljon a helyzet és a történelem olyan fordulatot vegyen, ami kedvező a hazatérésre. 1952-ben menekült el Kőszeg mellől Kőmíves János atya, aki az augsburgi Maria Stern-nővéreknél kapott helyet és ott mint lelkiatya működött. Ő volt az, aki havonta egy magyar nyelvű szentmisét celebrálhatott a nővérek templomában az augsburgi magyaroknak.

Mivel 1989-ig nehézkes volt az összeköttetés Magyarországgal és az elcsatolt részekkel (gondolok itt most Bácskára és Erdélyre), csak magukra és a helyi befogadók szeretetére számíthattak az elmenekült magyarok. Az évek alatt egy kisebb Magyarország alakult ki, amely erős kapcsolatokat mutatott a tagok között. Fontos volt az identitás megőrzése, a kultúra ápolása, és a magyar katolikus gyökerek megtartása. Kőmíves János atya és a többi későbbi pap lelki vezetőként sokat tudtak és tudnak segíteni a helyi közösségnek. Koordinálták, éltették az egyházközséget. Hozzájuk lehetett fordulni problémákkal, amelyek általában beilleszkedéssel kapcsolatos praktikus kérdések voltak. Ha ők nem tudtak segíteni, a közösségben mindig akadt valaki, aki segítségére tudott lenni a másiknak.

Zenei szolgálat a magyar nyelvű szentmisén

Az 1989-es év meghatározó volt. Ezelőtt itt élő magyaroknak sokkal fontosabb volt az összetartás, hiszen a nagy részük kényszerből menekült el magyar lakta területekről. Közöttük nem csak a megélhetés, mint inkább az ideológia üldözte el őket. Az 1989-es év utáni hullám már jóval lazább csoportokat hozott magával. Mivel megnyitották a határok nyugatra, sokakat vonzott a jobb megélhetésért való eltávozás. A közlekedés Németország és a Vasfüggöny mögötti területek között egyre könnyebbé vált, így már nem volt mindenki számára égető szükség az ünnepnapokon nagyobb rendezvényekre, hiszen sokan a szeretteik körében, otthon ünnepeltek.

Az idő haladtával újabb kihívások előtt áll minden magyar misszió, így az augsburgi is: míg a korábban érkezett emberek nagyobb része vallásos volt, most már fordított az arány. Így a misszióknak még inkább misziós jellegűvé kell válnia. Jelenleg az Augsburgi Egyházmegyében 13 ezer magyar katolikus állampolgár él, akikhez évente kétszer tudjuk a „Missziós Üzenet” című újságunkat eljuttatni és igyekszünk a mai kommunikációs eszközök útján is elérni az embereket (e-mail hírlevél, honlapunk: www.augmis.de).

A Szent László Magyar Katolikus Missziót Varga Péter váci egyházmegyei atya vezeti. Havonta két vasárnapi szentmisét tart a Szent Maximilian-templomban, valamint még egyet-egyet Neuburgban és Kemptenben. Ezenkívül még imaalkalmakra, elsöpénteki szentmisékre és egyéb közösségi találkozó-sokra hívjuk a híveket. Az egyházközségen belül több csoport működik: ministránsok, kórus, baba-mama kör, karitász-csoport, Lelkipásztori Tanács, Gazdasági Tanács, Képviselőtestület. Ezenkívül nagyon fontosnak tartjuk a Szent Pirooska Hétvégi Magyar Iskolánkat is (4 iskolás, 2 óvodás csoporttal).

Maronics Ilona

Az augsburgi közösség plébánosának bemutatkozása

2015 pünkösdkor tartottam Augsburgban az első itteni szentmisémet, és az Egyháznak a születésnapja jelképesen egy megújulást is jelenthet közösségünk számára.

Magamról néhány szót: Vácott születtem 1971-ben, négy testvérem van, és idén van 20 éve, hogy papként szolgálhatok. Eddigi szolgálati helyeimen nagyon jól éreztem magam, mert hiszem, hogy mindenütt vannak nagyon jó emberek, akikkel lehet imádságosan Isten országát építeni, és erre hívok meg mindenkit itt is. Lelkipásztori terveimet összefoglalja egy mondat: Istenhez és emberhez közel. Első feladatunk, hogy a Jóistenhez legyen közel, Őrá figyeljünk. Második feladatunk, hogy legyünk egymáshoz közel, segítsük egymást az Istenhez vezető úton, tehát váljunk áldássá egymás számára.

Jézusnak volt egy álma: hogy az ő követői szeretetben élnek, összetartanak, hogy Isten van a középpontban. Ő ezt Isten országának nevezte el az emberek között. Építsük mi is Isten országát, hiszen mindig is imádkozunk ezért: jöjjön el a te országod! Igen, már itt köztünk is!

Legyünk jó emberek, legyünk jó keresztények és jó magyarok! Mindhárom csak együtt valósítható meg igazán. Emberséget mindenkitől tanulhatunk, jó keresztények pedig attól leszünk, ha minél

Varga Péter augsburgi lelkipásztor

szorosabb kapcsolatunk lesz az Úr Jézussal! Ápoljuk ezt a kapcsolatot a régi, megszokott módszerekkel, imádságokkal, de új formákkal is, másúlkönbben az újabb nemzedékek nem követnek minket. Egy ilyen új lelkiélet és segítséget is szeretnék majd később bemutatni, amelynek magyar apostola lettem: ez a Krisztusfűzér, Élet gyöngyei, és amelynek honlapját szerkesztem: www.krisztusfuzer.hu

Jelmondatom pedig, amit papszenteléskor választottam, megalapozni kívánja a cselekedeteket: „Gyertek, menjünk Betlehembe!” – ott egykor testté lett az Isten, de ez történik ma is a szentmisékben, tehát jöjjünk és boruljunk az Úr elé, mint a betlehemi pásztorok és királyok! Fontoljuk csak meg Ferenc pápa egyik Twitter-üzenetét: „Jót tesz nekünk, ha elidőzünk kicsit a tabernákulum előtt, hogy magunkon érezzük Jézus tekintetét.”

Vecsérsről érkeztem az augsburgi misszióhoz, és nagyon remélem, hogy korábbi közösségemhez hasonlóan itt is sok-sok szépet megvalósíthatunk közösen. Előző helyemen egy együttest is alakítottunk, amelynek az „Utítársak” nevet választottuk. Erre a közös keresztény élet-zarándokútra hívok itt is mindenkit, azt is, aki eddig még nem jött, vagy csak ritkán jön. Egy biztos, hogy Isten sok örömet és meglepetést tartogat minden ember számára, és a legértékesebb ajándékokat csak keresztény közösségekben nyújtja át nekünk.

Varga Péter atya

A KERESZTÉNY HELYTÁLLÁS PÉLDAKÉPE

Cserháti Ferenc püspökkel Mindszenty József bíborosra emlékeztünk Bécsben

Mindszenty József bíboros-hercegprímás születésének közelgő 125. évfordulója alkalmából Cserháti Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott Esztergom-budapesti segédpüspök szentmisét mutatott be március 22-én Bécsben, a Pázmáneumban. Vele koncelebrált Varga János, az intézet rektora és Vencser László, az ausztriai idegen nyelvű pasztoráció országos igazgatója. Cserháti püspök szentbeszédében arra hívta fel a figyelmet, hogy Mindszenty József bíboros emlékét nem elég csak felidézni, életét és tanítását nem elég csak megcsodálni, abból merítenünk is kell: eleven hitet, reményt, szeretetet. Mint mondta, bécsi megemlékezésünk is akkor lesz hozzá méltó, ha a bíboros iránymutatását elfogadjuk és követjük: ha Krisztus fényében szemléljük az embert és a világot.

„Ma megemlékezünk Mindszenty József bíboros, hercegprímás születésének 125. évfordulójáról. Negyvenhat évvel ezelőtt telepedett le ebben a házban, kezdte meg szolgálatát az emigrációban; innen, a bécsi Pázmáneumból folytatta küzdelmét Istenért, Egyházért, egész magyar népünkért, idekint és odahaza. Akárcsak egykor odahaza, külföldön is igazi jó pásztoraként kereste és szolgálta híveit. Mindszenty bíboros mindmáig a keresztény helytállás, az apostoli buzgóság, a szabadság és a hazaszeretet eszményképe. Ma megragadjuk az alkalmat és imádkozunk boldoggá, szentté avatásáért is, hiszen az üldözött bíboros keresztény hitből fakadó, vértanúságig menő, kemény elkötelezettségével és egyháza iránti hűségével már rég kiérdemelte nemcsak a világ népeinek és nagyjainak az elismerését, hanem a hívek vallá-

sos tiszteletét is” – fogalmazott a szentmise kezdetén elmondott bevezető szavaiban Cserháti Ferenc püspök.

A Pázmáneum kápolnája az alkalomra egészen megtelt. Jelen volt a Máltai Lovagrend négy tagja: Kraetschmer Katalin, Schiedl-Kornis Luca, Stolberg-Stolberg Zsuzsanna és Kövi László, csatlakozott a megemlékezéshez Eva Maria Barki nemzetközi jogász, Wurst Erzsébet, az Ausztriai Magyarok Gazdasági Érdekközössége Kalácska-Club elnöke, Orbán Zoltán, az Erdélyi Magyarok Ausztriai Egyesületének elnöke feleségével, Nórával, Smuk András, az „Európa”-Club elnöke, Szabó Csaba, a Magyar Nemzeti Levéltár főigazgató-helyettese, Zombori István történész-muzeológus, a Historia Ecclesiastica Hungarica Alapítvány kuratóriumi tagja, Dombó Dániel, a Cantus Arcis Kórus karnagya és sokan mások.

Szentbeszédében Cserháti Ferenc püspök rámutatott: Mindszenty bíboros személye otthon és külföldön igazi jelképpé magasztosult: főpapi helytállásával és szenvedéseivel kiérdemelte, hogy a korabeli elnyomás alatt szenvedő magyar katolikus egyház és egész magyar népünk jelképévé váljon. Szentbeszédének története: bebörtönzése, kegyetlen megkínzása, töretlen küzdelme Istenért, egyházért és népünk szabadságáért bejárta az egész világot és nagy elismerést váltott ki számára világszerte. Tisztelete azóta is tart és ma is sokan méltányolják, hogy a hitleri és a sztálini diktatúra idején szilárdan védte az Isten, az Egyház és népünk ügyét, keményen ellenállt a vallást és kultúrát pusztító elnyomásnak, és ha kellett, még a börtönt és ennek gyötrelmeit is vállalta meggyőződéséért.

„A budapesti Amerikai Nagykövetség elhagyása után az emigrációba kényszerült bíboros egyedülálló felvilágosító munkát végzett Nyugaton a kommunizmussal szemben hiszékeny emberek körében. Magyar embernek talán sohasem volt az övéhez hasonló hírneve a nagyvilágban” – fogalmazott Cserháti püspök. Hozzátette: Mindszenty bíboros szellemi örökségével ma is bejárja a világot, és papjai által továbbra is azt sürgeti, amit egykor: Isten, Egyház és a

magyarság szeretetét. Azokra az egyetemes keresztény és nemzeti értékekre emlékeztet, amelyeket őseink is nagyra becsültek; amelyekért felkeltek és életüket áldozták.

„Mindszenty József bíboros emlékét ezért nem elég csak felidézni, életét és tanítását nem elég csak megcsodálni, abból merítenünk is kell: eleven hitet, reményt, szeretetet. Bécsi megemlékezésünk is akkor lesz hozzá méltó, ha a bíboros iránymutatását elfogadjuk és követjük: ha Krisztus fényében szemléljük az embert és a világot. Ha nem egy-egy érdekcsoport elfogultságával, hanem a mindenkit elfogadni és mindenkiel kiengesztelődni kész szeretet bátorságával nézzük múltunkat és jelenünket. Mindszenty bíboros ebben is példát adott: tudott szeretettel és megértéssel szólni azokról is, akiket megtört az üldözés, akik gyengék voltak vagy elestek. Szent Péter utóda iránt mindig engedelmes volt, akkor is, amikor ez lelkiileg nehezebbre esett” – hangsúlyozta Cserháti Ferenc püspök.

A szentmise a bíboros boldoggá és szentté avatásáért szóló imával, a Máltai lovagok imájával és a Boldogasszony anyánk közös eléneklésével ért véget.

Varga Gabriella
KCSP-ösztöndíjas

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/miserend>

ANGLIA:

London: Ft. Csicsó János főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, GB London, W5 4EA, Tel./Fax: 0044-20/8566-0271. E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com Misézó helyek: London, South Croydon, Bristol, Luton, Cambridge; www.magyar-katolikusok.co.uk. Bővebb információ a Facebookon, a Katolikus szentmisék Londonban cím alatt.

Észak-Anglia:

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37. Misézó helyek: Ashby De La Zouch, Birmingham, Bolton, Derby, Leeds, Leicester, Liverpool, Nottingham, Preston, Rochdale, Sheffield, St. Helens, Wolverhampton. Manchesterben minden szombaton este 8-kor St. Augustin Roman Catholic Church (Az egyetem mellett).

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész és P. Szomszéd Tamás SJ, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, tel.: 0043-1/526 49 72; fax: 0043-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7., Bécsújhely, Domplatz 1 (Szent Katalin-kápolna), minden hónap utolsó vasárnapján 16.30-kor; E-mail: bnke@katolikus.at, <http://www.katolikus.at>; Baden, minden hónap második vasárnapján 16.30-kor, Leedorf Haupt Str. 74., 2500-Baden.

Pázmáneum: Ft. Varga János rektor, A-1090 Wien, Boltzmannngasse 14, tel.: 0043-1/3191403-18, e-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com, előesti szentmise: szombatonként 17.00-kor. <http://www.pazmaneum.katolikus.hu>

Burgenland/Alsóőr: Kath. Pfarrramt, A-7501 Unterwart 226, tel.: 0043-3352/34108. Misézó helyek: Alsóőr, vasárnaponként 10.00-kor, Felsőőr, vasárnaponként 9.00-kor.

Eisenstadt/Kismarton: Ft. Pál László. Szentmise minden hó 3. vasárnapján 11.00-kor, Franziskaner Kirche, Haydngasse 31, A-7000 Eisenstadt.

Graz: Msgr. Molnár Ottó, tel.: 0043-316/68 21 2421, otto.molnar@laposte.net; és Ft. Holló István, tel.: 0043-676/8742 6711, e-mail: istvan.hollo@graz-seckau.at; szentmise minden vasárnap 17.00 órakor. Kalvarienberg-Kirche, Kalvarienbergstr. 155., A-8020 Graz.

Innsbruck: Ft. Dr. Nagy-György Attila, e-mail: mackopabacs@yahoo.de Szentmise minden hónap 2. vasárnapján a Magyar Házban, Richard Wagner Str. 3. A-6020 Innsbruck. Érdeklődni: Wachsmuth Tünde, sopronyi_tunde87@yahoo.com

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnsorgezentrum d. Diözese Linz, Herrenstr. 2. A-4600 Wels, tel.: 0043-732/341175, e-mail: ernest.szabo@diocese-linz.at; Misézó helyek: Linz: minden hónap 1., 3. és 5. vasárnapján; Wels: 2. és 4. vasárnap.

Klagenfurt: A-9854 Malta 74, tel.: 0043-4733/232 v. 0043-6768 7727 444, Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 14.00-kor a Kapuziner Kirchében, Waaggasse 15, A-9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombaton 17.00-kor az Orsolyita-templomban, Aigner Str. 135. A-5061 Salzburg. Érdeklődni: Bohuny István, tel.: 0043-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Magyar Ház, szentmise minden vasárnap 10.30 és 18.00 órakor. Rue de l'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles. Tel.: 0032-2/64 96 188, mobil: 0032-487/614 063, e-mail: havas@piar.hu. Honlap: www.magyarhaz.be. Misézó helyek: Leuven, Hágga/NL, Luxembourg.

Liège/Luxembourg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liège, tel.: 0032-4/22 33 910; fax: 0032-4 /22116 09. Misézó helyek: Liège, Verviers, Eupen, Huy, Genk, Eiden, Charleroi, Luxembourg város.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 Paris, tel.: 0033-1/42 086170, fax: 0033-1/42 067155, e-mail: missioncatholique@orange.fr; www.magyarmisszio.info

LENGYELORSZÁG

Varsó: minden hónap második vasárnapján 15.00-kor, Az Úr Mennybemenetele-templom (Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego), Ursynów, al. Komisji Edukacji Narodowej 101. Metróval a Stokłosy állomásig kell jönni, majd Varsó központja felé sétálni kb. 350 m-t.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Kempten, Neuburg a. D.. Érdeklődni: Ft. Varga Péter, Ungarische Kath. Mission, Henisiusstr. 1., D-86152 Augsburg, tel.: 0049-821/31 66 89 60 vagy 0049-821/31 66 89 61, E-mail: iroda@augmis.de; www.augmis.de, www.augsburgimisszio.de

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye: Magyar Katolikus Misszió kápolnája, Nürnberg, Harmoniestraße 28A. Szentmise minden vasárnap délelőtt 11 óra, a hónap utolsó vasárnapján 16 óra. A hónap utolsó vasárnapján a szentmise

után agapé a helyszínen a hívek adományából. A szentmiséket celebrálja: Neu Antal.

Esseni Egyházmegye:

Misézó helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen. Kölnben: tel./fax: 0049-221/33 778 517.

Freiburgi érsekség:

Ft. Lovász Reinholdt plankstadti kooperator, cím: Schwetzingen-Str. 32, D-68723 Plankstadt, havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye:

Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd.: Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, D-20535 Hamburg, tel.: 0049-40/25 077 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen:

Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen. Érdeklődni: Ft. Lukács József, Kath. Ungarnseelsorge Köln, Am Rinkepfühl 10, D-50676 Köln. E-mail: ungarnzentrum@netcologne.de; tel./fax: 0049-221/33 778 517; <http://www.ungarnzentrum.de>

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye frankfurti székhellyel:

Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Tel.: 0049-69/24 79 50 21, 069/24795022, fax: 0049-69/97 78 26 84; www.magyar-katolikusok-frankfurt.de, pal.takacs@magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freisingi Főegyházmegye:

Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding, Ladshut. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Egyházközség – Ungarische Katholische Gemeinde, Oberföringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: 0049-89/2137-4230, fax: 0049-89/2137-4234. E-mail: Ungarische-Gemeinde.Muenchen@comuc.de; www.ungarische-mission.de Nyugdíjas kisegítő: Ft. Buchmüller István ny. plébános.

Münster-Paderborn-Osnabrücki Egyházmegye:

Misézó helyek: Bielefeld, Hagen, Marl, Menden, Münster, Neukirchen-Vluyn, Osnabrück. Érdeklődni: Ft. Simon Péter, Münster Magyar Katolikus Misszió, Middelheld 24, D-48157 Münster, tel.: 0049-251/9 32 57 288, e-mail: ungarische-mission@bistum-muenster.de; honlap: migrans.hu

Passaui Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Kovács János, 84375 Kirchdorf am Inn, tel.: 0049-85/71 23 32. Magyar Missio Passau (Ungarische Mission Passau e.v.), Breslauer Str. 2., 94036 Passau. Tel.: (0151) 5181 7785 (Andreas G. Lehr villági elnök). Honlap: www.magyar.missio.passau.de, e-mail: info@magyar-missio-passau.de

Rottenburg-Stuttgarteri Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Dr. Tempfli Imre, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle Str. 30, D-70186 Stuttgart, tel.: 0049-711/236 91 90, fax: 0049-711/236 73 93, e-mail: mission@stuttgarti-katolikusok.de <http://www.stuttgarti-katolikusok.de>, és Ft. Merlász Tibor, Walfischgasse 17, D-89073 Ulm, tel.: 0049-731/39 96 63 06, mobil: 0049-151/159 52 03, e-mail: mtibor1960@gmail.com Misézó helyek: Stuttgart, Ulm, Balingen-Frommern, Biberach, Böblingen, Friedrichshafen, Eisingen, Heidenheim, Heilbronn-Horkheim, Ludwigsburg, Munderkingen, Reutlingen, Schwäbisch-Gmünd, Weingarten.

Würzburgi Egyházmegye:

Misézó hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Domerschulstr. 2, D-97070 Würzburg. Tel.: 0049-931/38 66 2530, fax: 38 662 599.

NORVÉGIA

Információ a magyar nyelvű lelképásztori szolgálatról: www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Mons. Dr. Németh László főlelkész, a római Szent István Ház igazgatója, Casa di Santo Stefano, Via del Casaleto, 481, I-00151 Roma, tel.: 0039/06 6574 2834, mobil: 0039/348 79 52 165, e-mail: italiamissiohu@gmail.com. Misézó helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, Chiesa Santi Giovanni Evangelista e Petronio Dei Bolognesi (Via del Mascherone 61 – 00186 Roma, kivéve július, augusztus) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyszonyja-kápolnájában minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Copernico 9, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar szentmisék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: Mons. Dr. Kovács Gergely, Pontificio Consiglio della Cultura, V-00120 Città del Vaticano, e-mail: gkovacs@tin.it

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Róm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, tel.: 0041-44/36 23 303, e-mail: f.vizauer@gmx.ch; Misézó helyek: Zürich, Winterthur, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján 10.30-kor. Tel.: 00 41-22/7910458.

Lausanne: Szentmise minden hó 1. és 3. szombat 18.00-kor. Chapelle Servan, ch. Eugène-Grasset 12, Lausanne.

Bern: Ft. Pál István, Róm. Kath. Ungarnmission, Pf. 102, CH-3073 Gümligen. E-mail: info@katolikus.ch; www.ungarnmission.ch

A REMÉNY, AMI ÖSSZETART MINKET

Karitás-szegélyakció Kárpátalján

Az elmúlt években kialakult válsághelyzet borzasztó körülményeket teremtett Kárpátalján, és Ukrajna egész területén. A munkahelyek megszűnése, a katonai behívók, a közüzemi díjak és az élelmiszerek megdrágulása, ugyanakkor a bérek változatlansága több ezer családnak okoz mindennapi megélhetési gondokat.

Egy évvel ezelőtt 500 olyan család havi rendszeres támogatását vállalta a Karitás, akik valamilyen módon érintve vannak a háborúban – katonai szolgálaton van a család férfi tagja, vagy sérüléssel került haza a frontról. Ezek a családok minden hónapban tartós élelmiszert, tisztító- és tisztálkodó szereket tartalmazó csomagot kapnak. Karácsonykor és húsvétkor igyekeztek kicsit gazdagabb csomagot összeállítani, valamint édességek is kerültek bele.

Bár sokat hallunk a hírekből a nehézségekről, mégis megütköztünk rajta, amikor a fizetésekről, árakról kérdezve Beregszászon egy családot, megtudtuk, hogy egy négyfős család 30 000 forint körüli összjövedelme nemhogy a megélhetésre, a fűtésre, de még az alapvető élelmiszere sem elég. Megdöbbenően hatott ránk, hogy ilyen jövedelmekből kell megvenni a 240 forintos rizst, a 160 forintos cukrot vagy a 300 forintos olajat. Elképzelni sem tudjuk, hogyan lehet ilyen fizetésekből étkezni, fűteni vagy betegség esetén gyógyszert venni, de azt ki tudjuk számolni, hogy együtt a hármat biztosan lehetetlen.

A hasonló nehéz helyzetben élő családoknak az elmúlt év alatt többféle módon is segített a Karitás. A hideg időben 40 családnak vásároltak kályhát és tüzfát. Emellett két gyermeket támogattak kárpátaljai vásárlásával és beüzemelésével, mintegy 2 millió forint értékben. Idős, beteg emberek számára több alkalommal vittek felnőtt pelenkát, félmillió forint értékben.

HIRDETÉSEK

Zürich kantonban élő ötvenes házaspár család háztartását, idős emberek ápolását, gondozását mindenféle ház körüli munkával együtt vállalja. Kítűnő svájci referenciákkal. 076/604 02 89.

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betűnként:	0,10 EUR
„Jelige” – postaköltség	5,00 EUR
Üzleti, nyereséges hirdetés betűnként	0,20 EUR
Nagybetűs sorok betűnként	0,40 EUR
Egyszerű, 1 „pontos” keret	10,00 EUR
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Külön kívánságokat esetenként árazunk.	

Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, illetve egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

Basel: Ft. Pál István, Róm. Kath. Ungarnmission, Binninger Str. 45, CH-4123 Allschwil; tel.: 0041/765185440. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor. www.ungarnmission.ch; a Sacré Couer-templomban, Feierabendstr. 68.

St. Gallen: a hónap második vasárnapján 17.00 órakor magyar szentmise a Schutzenselg-kápolnában (a dóm mellett). Lelkész: Szücsi László, Kirchstr. 13, CH-9036 Grub. Tel.: 071 891 56 01.

***

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyar lelképásztori szolgálatért felelős püspökének irodája: MKPK, Külföldi Magyar Lelképásztori Szolgálat, Dr. Cserháti Ferenc püspök, H-1053 Budapest, Papnövelde utca 5-7., tel./fax: 0036-1/266-4515, e-mail: cserhati@katolikus.hu □

Sok ezer család él nehéz helyzetben Kárpátalján

A munkácsi Szent Márton Karitás és a kárpátaljai helyi karitás szervezetek számára a Katolikus Karitás egy kisbuszt vásárolt, amelyet március 10-én adtak át Beregszászon. Ezen a napon a magyarországi segélyszervezetek egyeztető fóruma, a Karitatív Tanács Soltész Miklós államtitkár vezetésével első alkalommal tartott kihelyezett ülést Kárpátalján, amelyen a hazai segélyszervezetek mellett a helyi szervezetek képviselői is részt vettek. A megbeszélésen a szervezetek átadták a januári élelmiszer áruházakban szervezett közös gyűjtés eredményét – a 7,5 millió forintot –, amelyet minden segélyszervezet partnerszervezetén keresztül használ fel rászorulóknak, gyermekek és betegek támogatására. A Karitás a gyűjtést kiegészítve a kisbusz megvásárlásával segítette kárpátaljai társszervezeteit. Az autó jelentősen megkönnyíti a környéken az adományok beszerzését és kihordását, a betegek szállítását és az idősek látogatását, segítve így a nehéz helyzetben élő családok folyamatos támogatását.

(Katolikus Karitás)

ÉLETÜNK

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal:
KERESZTÉNY ÉLET SZERKESZTŐSÉGE
H-1075 Budapest, Károlyi krt. 1.
Telefon: (0036) 1/328 01 96, (0036) 1/328 01 97
Fax: (0036) 1/328 01 98
E-mail: életunk@keresztenelet.hu
www.keresztenelet.hu

Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc
Felelős kiadó: Merka János
Felelős szerkesztő: Czoborczy Bence
A szerkesztőbizottság tagjai:
Ramsay Gyözö, Vincze András

Redakción und Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE GEMEINDE
Oberföringer Str. 40, D-81925 München
Verantwortlicher Herausgeber: Merka János
Telefon: (0049) 89/98 26 37
Telefax: (0049) 89/98 54 19
E-mail: eluetenk@ungarische-mission.de

Abonnement für ein Jahr: 20 EUR
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost USD 60

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni!
Tengerentúlról, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.
1 példány ára: 2 EUR
Előfizetési ár egy évre: 20 EUR

Tengerentúlról USS 60
BANKSZÁMLÁNK:
Szent Maximilian Kiadó

OTP Banka Slovensko, Komárno
IBAN SK81 5200 0000 0000 0886 7696
BIC/SWIFT: OTPVSKBX

Erscheint 11 mal im Jahr.
Satz: ÉLETÜNK

Druck:
Micropress Kft.
H-3516 Miskolc, Ács u. 12.

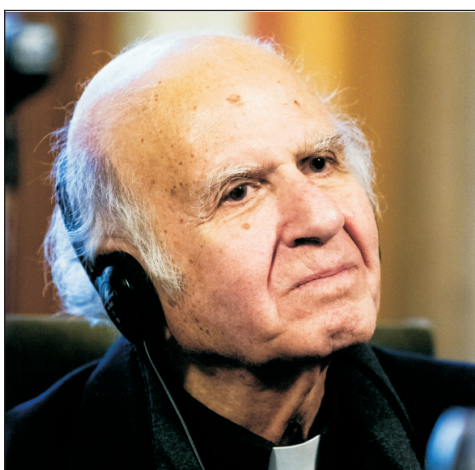
Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.

HÍREK – ESEMÉNYEK

Imádság Európáért

Varsóban tartotta 375. közgyűlését március 13-án és 14-én a lengyel katolikus püspöki konferencia. A püspökök imádságra szólítanak Európáért; Isten rendjének és minden földrészünkön élő embernek tiszteletben tartásáért. A püspöki konferencia közgyűlése során Salvatore Pennacchio érsek, apostoli nuncius szentmisét mutatott be a lengyel főpásztorokkal együtt, melyben megemlékeztek Ferenc pápa megválasztásának negyedik évfordulójáról is. A lengyel főpásztorok megerősítették, hogy támogatásukról biztosítják az európai közösség megálmodói, Alcide de Gasperi és Robert Schuman boldoggáavatását.

Magyar állampolgár lett Henri Boulad

Henri Boulad egyiptomi jezsuita

Magyar állampolgársági esküt tett Henri Boulad SJ egyiptomi jezsuita szerzetes március 16-án Budapesten, az Országházban. Henri Boulad maga kérte, hogy felvehesse a magyar állampolgárságot, mert egyetért a magyar kormány keresztényeket és a keresztény értékeket védő törekvéseivel. Henri Boulad Alexandriában született 1931-ben, szíriai családból származik, édesapja szír, édesanyja olasz származású. A jezsuita rendbe 1950-ben lépett be, 1963-ban szentelték pappá. Három doktorátust szerzett és az ifjúság nevelése és a szociális munka területén dolgozott, valamint lelkipályakorlatok vezetője lett. Kalkuttai Szent Teréz anyával egyetértésben szervezte meg az egyiptomi Caritast.

Ferenc pápa romániai látogatásáról

Klaus Johannis román államfő a közelmúltban lehetségesnek nevezte Ferenc pápa romániai látogatását. A gyulafehérvári érsekség a megnyilatkozás kapcsán sajtóközleményt adott ki április 4-én. Ebben leszögezik: a pápát „mindig szeretettel várjuk és fogadjuk szülőföldünkön”. Ugyanakkor emlékeztetnek az egyházakat ért sérelmekre az ingatlankérdések és az iskolaügy tekintetében. Mindezt a pápa személyes képviselője, a bukaresti apostoli nuncius, Miguel Maury Buendia érsek is szóvá tette a román hatóságoknak. A püspökök felteszik a kérdést: „valóban komolyan gondolta-e Ferenc pápa romániai meghívását? Ha igen, akkor tegyen meg mindent azért, hogy »lehetséges legyen« ez a látogatás. Ebben való fáradozásában mindig számíthat a romániai katolikus és magyar kisebbség támogatására”.

Harangszentelés Szabadkán

Osztrák adományból kapott új harangokat a szabadka-kertvárosi plébánia. A Szent László-ról elnevezett nagyharang több mint két tonna súlyú, a középső harang XII. Piusról kapta a nevét és egy tonnát nyom, míg a Doroszlói Mária nevet viselő kisharang 500 kilogrammos. A hatalmas harangokat a templom

előtti harangházban állították fel, mivel az 1931-ben épült plébániának a mai napig nincsen temploma. A korábbi szükségkápola mára plébánia templomi rangot kapott. A harangokat Pénzes János megyéspüspök püspöki liturgia keretében avatta fel április 7-én.

Linzbren is megnyílt a Gulág-kiállítás

Március 25-én Linzbren a Szent Antal-plébánia közösségi termében is megnyílt A Magyarok a Szovjetunió táborai-ban 1944–1956 című kiállítás. A másfél órás kulturális műsor kezdetén Tökés Enikő, a Felső-Ausztriai Magyarok Kultúregyesületének elnöke, majd Vencser László morálteológus, az ausztriai idegen nyelvű lelkészségek országos igazgatója köszöntötte a jelenlévőket. A tárlatot Csibi Krisztina, a Magyarság Háza igazgatója nyitotta meg. Énekekkel Petrás Mária Prima Primissima- és Magyar Örökség-díjas népdalénekes, versmondással a közösség négy tagja: Froschauer Ildikó, Klein Tibor, Máthé Gergely és Tökés Enikő működött közre. Az áldozatok emlékére egyenként mindenki gyertyát gyújtott. Varga Gabriella KCSP-ösztöndíjas Placid atya Gulág-emlékeiből olvasott fel részleteket, majd az eset személyes, nagytatájához fűződő, megrázó emlékeinek felelevenítésével Szabó Ernő linzi magyar lelkész zárta, egyúttal közös imára hívta a jelenlévőket. (VG)

Könyv a kommunizmus vértanúiról

A Pápai Gergely Egyetemen mutatták be március 8-án Jan Mikrut atya, az intézmény professzorának szerkesztésében megjelent, A hit tanúságtevői című kötetet, amelyet a közép- és kelet-európai térségben a kommunizmus alatt kivégzett személyek vértanúságának szenteltek. A kötetben magyar vértanúkról is olvashatunk: Boldog Meszlényi Zoltán Lajos, Boldog Bogdánffy Szilárd és Boldog Scheffler János vértanú püspökökről, valamint Boldog Sándor István vértanú szalézi szerzetesről. A kötet Magyarországról szóló tanulmányait Tóth Tamás, Somorjai Ádám, Németh László Imre, Kálmán Peregrin és Véghseő Tamás írták. A Romániáról szóló részbe került be Kovács Ferenc Zsolt, valamint Fabian Doboş munkája.

Pozsonyi ferencesek jubileuma

A pozsonyi ferences templom felszentelésének 720. évfordulóját március 24-én ünnepelték. A templom a helyi magyar közösség lelki életének központja, mindennap magyar nyelvű szentmisét mutatnak be itt. Az évfordulón este 6 órai kezdettel Molnár Tamás, a pozsonyi magyar katolikus hívek lelkipásztora magyar nyelvű szentmisét celebrált, majd fél 8-tól a Pozsonyi Főegyházmege főpásztora, Stanislav Zvolenský érsek mutatott be szlovák nyelvű ünnepi szentmisét. Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén, a templom búcsúnapján a helyi magyar katolikus közösségben lelkinapot tartottak. Reggel fél 8-kor az örvendős rózsafüzér imádkozásával kezdődött a lelki program, majd 8 órakor ünnepi szentmisét mutattak be. □

A pozsonyi ferences templom

NÁPOLYBA ZARÁNDOKOLTAK A PMI ÖSZTÖNDÍJASAI

Az ösztöndíjasok ellátogattak a nápolyi-öbölbeli Ischia szigetére, a Szent Januáriusz vértanú püspökről elnevezett székesegyházba és a föld alatti Nápolyba is. A résztvevők beszámolója szerint útjuk lelki csúcspontját a San Severo-kápolnában található Fátolos Krisztus-szobor jelentette.

A PMI-ösztöndíjasok Ischia szigeténél

„Nápoly gyönyörű, különösen három napig” – ahogy egy helyi lakos mondta a buszon. Mi tagadás, a rendezettség, a tisztaság nem erőssége a városnak, s tényleg igaz lehet, hogy csak egy szabály van érvényben: nincsenek szabályok. Úton odafelé nem gondoltuk – fogalmaz az utazás egyik résztvevője –, hogy Márai szavai igazolódna, aki a sok utcagyerek kapcsán megjegyezte: „Otthonuk nincs. Mindenki szereti őket, senki nem törődik velük.” Ferenc pápa is megjegyezte Nápoly egyik peremkerületében: „Az élet Nápolyban soha nem volt könnyű, mégsem volt soha szomorú.”

Mielőtt a várossal ismerkedtek volna, a Nápolyi-öböl egyik szigetére, Ischiára utaztak a zarándokok. A szigethez egy híddal csatlakozó hatalmas sziklán páratlan szépségű erődítmény áll – a Castello Aragonese falai között egykor klarissza kolostor működött.

Nápoly védőszentje Szent Januáriusz (San Gennaro) beneventói püspök, aki hat társával együtt szenvedett vértanúságot. A mártír püspök vértét felfogták, s a fiolát a róla elnevezett székesegyházban őrzik. Az alvadtt vér minden évben háromszor folyé-

konnyá válik. A 14. század végétől vannak írásos nyomai e természetfeletti jelenségnek. 2015-ben, Ferenc pápa látogatásakor a félig folyékonyvá vált vér láttán Crescenzo Sepe bíboros, Nápoly érseke így kommentálta a csodás eseményt: „San Gennaro szereti Ferenc pápát. A vére félig folyékonyvá vált.” A pápa pedig így válaszolt: „Ez azt jelenti, hogy a szent félig szeret minket, kicsit még meg kell térnünk ahhoz, hogy jobban szeressen.”

A San Gennaro-székesegyházban temették el I. Lajos magyar király öccsét, a fiatalon megölt Endrét, akiről a Pápai Magyar Intézet ösztöndíjasai is megemlékeztek.

A PIM-ösztöndíjasok háromnapos nápolyi útjának lelki csúcspontja a Fátolos Krisztus-szobor megtekintése volt.

Pápai Magyar Intézet

ESTERHÁZY JÁNOS-EMLEKMISE PRÁGÁBAN

Gróf Esterházy János halálának 60. évfordulója alkalmából mutatott be magyar nyelvű szentmisét március 5-én a cseh fővárosban Cserháti Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök.

A belvárosi Szent Henrik és Kunigunda-plébániatemplomba Csehország távolabbi városából és a Felvidékről is érkeztek hívek, valamint Esterházy János helyi, cseh anyanyelvű tisztelői is jelen voltak. A Balga Zoltán prágai magyar katolikus lelkészrel koncelebrált ünnepi szentmisén cseh nyelven mondott prédikációt Zdeněk Wasserbauer, a prágai főegyházmege általános helynöke, aki a szentmise elején tolmácsolta Dominik Duka bíboros szívélyes üdvözlését a prágai magyar katolikus közösség számára.

Cserháti Ferenc püspök prédikációjában közelebről rávilágított a mártír sorsú felvidéki politikus alakjára, ezzel felhívva a figyelmet arra, hogy gróf Esterházy János olyan korban élt, amelyben a sátán újra megpróbálta eltéríteni Istentől az embert; gazdagságot, dicsőséget, hatalmat ígérve neki egy olyan istenellenes ideológiába kergette, amely megmutatta, mivé válik Isten képmása, ha elfordul Teremtőjétől. A két világháború borzal-

mai és ennek következményei helyenként ma is ránk neheznek, és további feszültségeket szítanak a népek között.

A program a Prágai Magyar Intézetben folytatódott. Karel Schwarzenberg cseh külügyi bizottsági elnök kijelentette, hogy Esterházy Jánost olyan személyiségek korábbi politikai cselekedetei miatt kellett eltávolítani, akik a második világháborút követően fontos szerepet játszottak. A felvidéki magyar politikus elítélését az egykori csehszlovák állam nagy hibájának minősítette. Schwarzenberg rámutatott: „Közép-Európában a legnagyobb változást nem 1945, hanem 1918 jelentette, amikor felborult az egykori ezeréves rend. 1939-ben ismét változott a helyzet, és Esterházy Szlovákiában maradt, hogy védhesse a magyar kisebbséget. Ő volt az, aki a pozsonyi parlament egyetlen képviselőjeként nem szavazta meg a zsidók deportálását elrendelő törvényt.”

Prágai Magyar Katolikus Lelkészség

KAMARAKONCERT A PÁZMÁNEUMBAN

A csíkszeredai születésű, jelenleg Bécsben élő brácsaművész, a csehországi Filharmonie Brno szólóbrácsása, a Gráci Zeneművészeti Egyetem mester-szakos hallgatója, Antal Sándor kamarakoncertjével emlékeztek meg Mindszenty József bíboros születésének 125. évfordulójáról március 29-én Bécsben. A Pázmáneum dísztermében Varga János, az intézet rektora német és magyar nyelven a hercegprímás önéletrajzából olvasott fel életrajzi részleteket. Hozzátette: összesen huszonnyolc évnyi börtön, szabadságvesztés, meghurcoltatás jutott neki osztályrészül. „Az élet megalázta, a halál felmagasztalta. Holtában is beszél” – állapította meg az üldözött fő-

pásztorról Varga János, majd idézte Mindszenty szavait, melyek szerint az idő Isten kezében van és az idő az igazság legfőbb szövetségese. A hangverse nyen – melyen a neves zenész-tanár, Prof. Herbert Kefer is jelen volt – Antal Sándor mellett két fiatal tehetség, Eva-Maria Radl és Dunja Stefanovits brácsajátékát is meghallgathattuk. Zongorán Maria Vigilante kísérte őket. Johannes Brahms, Bartók Béla, Mathias Rüegg és Antonin Dvořák művei szerepeltek műsoron. Az est, melyre Burgenlandból és Alsó-Ausztriából is érkeztek érdeklődők, a hercegprímás boldoggá- és szenttéavatásáért szóló imával zárult. (VG)